خيالي دنيا

((منثور اشعار))

د

Ketabton.com

قيام الدين خادم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کمپوزر خبري

ستايني د لوی ځښتن لره، چې د ټولو عالميانو پالونکی دی. د اروابناد قيام الدين خادم دا شهکار اثر (خيالي دنيا) چې ستاسو په لاسونو کې ده يو له هغو اثارو څخه ده، چې د پښتو ادب پرې ویاړ کوي. دا کتاب په ۱۳۳۹ کال کې د پښتو ټولنې لخوا چاپ شوی، چې يوه قلمي نسخه وه.

په لیکنو کې کومې ورانۍ چې وې، هغه د پښتو ټولنې لخوا تر ډېره بريده پوري سمي شوي، او د کتاب په پنځم مخ په جدول کې يې د پاڼې او کرښې له ګڼې سره سم ليکلي وې. خو لدې سره هم دا چې کتاب په قلم لیکل شوی وو نو زياتره ځايونو کې متن پاک شوی، او لوستل يې ستونزمن وو.

بله نېمګړتيا يې دا وه چې د الفاظو او کلماتو تر منځ د مناسب واټن نه وو مراعات شوی لکه د کتاب په سريزه کې راغلي: (دادمنثوروا شعارو)؛ چې د کلماتو تر منځ هېڅ واټن نه ترسترګو کېږي ، او لوستل يې ګران کړي وو.

د دې لپاره اړتيا وه چې د اوسنۍ ټکنالوژي نه په ګټې اخېستو سره سم ټايپ شي تر څو د ادب د ګلبڼ ګلان يې په خورا آسانۍ سره لوستی وشي.

په دې مسوده کې نه يوازي کتاب کټ مټ راکاپي شوی بلکې ځېنې متني (املايي) ستونزي يې هم تر ممکنه کچه له منځه وړل شوي دي. زيار ايستل شوی تر څو د پښتو پنځوګونې يا ګانې په سمه توګه وکارول شي چې په اصلي چاپ کې يې کارونه د پښتو له قواعدو سره سمون نه خوري ، همدا رنګه د (ز او ځ) نا سمه کارونه په کتاب کې ځای ځای لیدل کېده چې پدې چاپ کې ورته ځېر کتنه شوې. د (دپاره، نمر او نمونځ) پر ځای له اوسنۍ معياري پښتو سره سم (لپاره، لمر او لمونځ) راوړل شوی.

هيله مې ده چې ګران لوستونکې ترې پوره ګټه واخلي، نور نو خبري نه اوږدوم د کتاب لوستلو ته مو رابولم.

درناوی

کمپوزر: رحمت شاه فراز

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

زما سوال دا دی 7
په محشر کې 11
طلايي زنځير 13
طلسمي ښار 16
ای د خيبر غرونو ! 18
اې خدايه زه يوازې يم 20
د خپل هر فصل اجر 23
اې د قلم خاوندانو 25
نوي لياره 28
د آسمانونو پورته خواته 29
ښاپېری او شاعر 30
اشرف المخلوقات 32
الهامات (استقلال او لجاجت) 34
ګودر پېژندل 35
نوی اکتشاف 37
د ژوندانه درې خوا 38
ګلان ټولول 39
قافله 40
يو هوښيار ماشوم 43
دا مې ارمان شو 45
اورکی 46
د غوټۍ زندګي 47

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

نور هم صبر وکړم ؟ 49
د اوښکو ارزاني 50
ناکامي 52
پټې اوښکې 53
سپلاني مرغۍ 56
بندي توتی........ 58
د ستورو دنيا 59
سېلاب 62
د ژوندانه طلسم........ 64
خوندور خوب 67
په خلکو مين........ 69
د کوترې صوفيانه ژوند 72
د ګلاب ګل 74
ای باغوانه........ 78
د دنيا وېش........ 81
مېنه نه کوم 83
د ماتما ګاندي افکار........ 84
زما نغمې 86
د سفر تياری 87
يوه پوښتنه........ 88
وروستۍ ورځې 89
د ژوندون مبارزه 90
زما دعا 91

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

زه شرمېږم 92

يوه آرزو 93

بد بخت خوب 94

د ودې چم 95

خوشحالي 96

د مرګ سره محبت 98

د خپل لاس ځولانه 99

د آزادۍ جنت 100

عبادت 101

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

دا مجموعه چې ستاسو په لاس کې ده، خيالي دنيا نومېږي. دا مو ځکه خيالي دنيا وبلله چې د شاعرانه تفکر دنيا يقيناً خيالي دنيا ده له همدې کبله خلک د شاعر افکارو ته په يو بل شان نظر ګوري.

په دې مجموعه کې چې زيات يې منثور اشعار دي، زما د خيال د عالم واردات راغونډ شوي دي، او څه پکې داسې اثار هم شته چې د نورو د افکارو ترجمه ده.

دا د منثورو اشعارو او آثارو ټوټې چې څنګه ماليکلې وې، هغه شان مې ترتيب کړې، يعني کوم وخت مې چې وغوښتل په کنايي صورت يې ټولې کړم، نو په هماغه اصلي صورت مې پرېښودې، لاس وهل مې پکې لازم ونه ګڼل. مګر کومې پارچې چې اخېستل شوي او ترجمه شوې دي هغو ته مې اشاره کړېده.

که خيالي دنيا د دذوقمدانو دروند نظر ځانته جلب کړي نو دا به زموږ کاميابي وي او د پښتو لپاره به زموږ زيار او زحمت ځای نېولی وي.

کابل – خادم مېنه، ۳۰ د ثور ۱۳۳۸ قيام الدين خادم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما سوال دا دی

هلته د هوغه لوړ غره په لمن کې چې سپين سر يې د اسمان نيلي سقف ته ورته کړی، او د واورو کړې وړې لياري يې د ګڼو او لوړو ونو په منځکې تر نيمايي رانښکته شوي، او سپين زنځيري لښتي يې تپشکيل کړي دي.

دغه اوبه چې د هغې پلنې او هوارې تپې په سر راتېري شوي دي چې دوه شرقي او غر بې غرونو تر منځه تر ډېره امتداده احاطه شويده ، او د هغې په هره خوا يې نرمي نرمي شرشرې جوړي کړي دي.

دلته د دې شرشرو په هره ډډه چې د زرګونو قسمو مېوه دارې ونې ولاړې دي او د دغو جنګيو په منځ منځ کې ځای پر ځای داسې سپيني او سپيني مانۍ ښکاري، چې خلک يې د صبا د مرغانو په نغمو له خوبه پاځېږي، او د ماښام د هوا په سړو او سېلو کې په ارام ويده کېږي.

دلته چې د ژمي ساړه او د اوړي ګرمي خپل شدت نښې ښکاره کولې تېرېږي. د امراضو جراثيم د دې ځای د لمر د وړانګو او د هوا د صفايي تاب نه راوړي او هلاکېږي، دلته د زور لښته د چا د ازادۍ جګ اورمېږ په تذلل نشي راټيټولی. دلته چې نه سرمايه شته او نه مزدور، او نه مفت خواره خلک په خود ساخته رسوخ د چا له جېبه وړيا پيسې په خپلو غوړو او ګرمو خبرو اېستلی شي او د بالمثل احترام نه پرته نور هېڅ شی د انسان په آزادۍ کې دخل نه کوي، دلته يوازي فطرت دی او د هغه غېږ نه تصنع شته او نه تملق.

زه دغه ځای نه غواړم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیالي دنیا

هلته چې لوړي لوړي پخې ماڼۍ د سمندر په غاړ ولاړي دي، د سمندر لویې لویې چپې راځي او د هغو په پښو سر ږدي او بېرته ځي، خلک د بې پایابه دریاب په شا د کشتیو په ذریعه د دنیا هري خواته درومي !

هر مازیګر زلمیان او پېغلې په مخصوص ډول او سینګار د عیش او نشاط په کیفونو مسرور د دغه بحر په غاړه د تبسمونو او خنداګانو په امواجو کې مستغرق کېږي، او د دنیا دقایق په ناز او کرشمو شوق او مینه پرې کوي.

د دغه ځای خلک چې د بد امنۍ، ظلم او حق تلفۍ، بېځایه تحقیر او کش مکش څخه کاملاً مطمئن دي، او د ګډ ګذران په یو وسیع او دامنه داره سلسله کې ژوند کوي.

هلته چې انسان د انسان غوښې نه خوري او هر سړی د خپل لاس په ګټلو فخر کوي، کوم ځای کې چې د خلکو قانون د خلکو د رفاه ذمه وار او د اشخاصو له صلاحیته ډېر پورته او محترم دی.

هلته چې افکار آزاد دي، او هر سړی د خپل لیاقت او استعداد په مطابق ځان ته مشغله او کار پیدا کولی شي، هلته چې لیاقت د اجتماعي خدمت په صلاحیت اړه لري، نه د چا او چا په خوښه او ذوق.

هلته چې ورځ په لمر، او شپه په برقونو پېژندل کېږي او انسان د انسان په مرسته او دوستۍ کې ژوند کوي، هلته چې اقتدار، د خلکو د آزادۍ او پېشرفت دپاره خدمت کوي او پخپلو قوي پنجو د علم، حق او حریت ستونی نه خفه کوي.

زه دغلته هم ځای نه غواړم !

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

هلته چې انسان په ۱۲۰ پوړه جګو اسمان خراشو عمارتونو کې او سېږي او د سپوږمۍ او ستورو سره خبري کوي د برق په زينو خېژي او کوزېږي، په ګلانو او باغونو کې اوسي، په ځمکه، هوا او بحر کې د بخار په شا ګرزي او د برق په وزرونو الوزي.

هلته چې جنسيت (ښځي توب او نر توب) د انسان د استعداد د بروز او تکامل او د ارتقايي جدو جهد په مخکې حائل نشي کېدی، هلت چې سواد او جهل دا سې عيب ګڼل کېږي لکه کفر! هلته چې انسان خپل مقبوليت او رسوخ د ډېر زړونو په استرضا او خوشالۍ حاصلوي، نه په مکر، دغا او خوشامندو.

هلته چې آزادي د علم، پوهې، انساني احترام او اخلاقو معنا پيدا کړېده. هلته چې مشران خپل کشران د وېرې، ډار او خوف په زور نه اداره کوي، بلکې په محبت او مېنه او خدمت سره يې قانع کوي.

هلته چې د قوت او شتو خاوندان په بې وزلو او محتاجانو رحم او مهرباني کوي هلته چې حسن او جمال، ظرافت او نفاست خپل آخرين مراحل طی کړي ميدان ته راوتلی دی، هلته چې انسان د انسان د بهترۍ فکر کوي نه د ځان د برترۍ، هلته چې انسان په مرض، خوف، جهل او غلامۍ غلبه کړيده او انسان په خپل اجتماعي قوت او آزاد روح د فطرت خزانې لوټ کړي، او په خپله خوښه او رضا ډېر عالي ژوند کوي.

ما ته دا ځای هم مه راکوه اې زما خاونده!

هغه چې د شاعر د خيال نه هم وسيعه ده او هلته چې عمارتونه د لعلونو، مرغلرو، زمردو او زبرجدو دي او د بې انتها لوړو ونو هره پاڼه هلته سوونه سازونه کوي او خوشرنګه او خوش الحان مرغان پکې الوزي، او پرې پيکره لاله رويان د دغه ځای د اوسېدونکو د خدمت لپاره حاضر ولاړ وي او هلته چې څه نفس غواړي او په څه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

ستر ګي خوږېږي ټول موجود وي ، هلته چې وږی موړ ، سرمايه دار او مزدور ، حاکم او محکوم ، ملت او حکومت ، جنګ او صلح ، رقابت او حسد ، ډله او حزب ، هېڅ وجود نلري. هلته چې نه عمل شته او نه نتيجه. نه څوک لوېږي او نه څوک وږېږي. هلته چې نه دردمند شته او نه د سوز ناله ، هلته چې نه قوم شته او نه وطن ، هلته چې نه څوک احتياج لري او نه حاجت روا پکارېږي. هلته چې خدمت بې معنی لفظ دی. هلته چې زړه شته خو درد به نه کوي. هو داسې زړه دی چې آرزو نلري ، خوشالي شته خو بې غمه ، خندا شته خو بې ژړا ، دا دنيا خو ډېر رنګېنه عجيبه او آرامه ده.

مګر زما سوال دا دی چې ماته د خپل مريض ، بربنډ ، وږي او ناپوه قوم د مات زړه په کنډواله کې ځای راکړه ، چې دلته د خدمت او سوزو ګداز په واسطه ستا د جمال د بېمثاله کرشمو ننداره وکړم.

زه دغه جنت غواړم اې زما باداره. ! !

کړه ، خوګيانې ۱۵ د جوزا ۱۳۲۸ خادم

(c) ketabton.com: The Digital Library

په محشر کې

راحاضر کړئ، دغه سړی چې په دنيا کې يې ډېر ژړلي او اوښکي يې تويي کړي دي ، ما ددغو اوښکو له برکته دی وباښه. ځه، زما جنت، ابدي نعمتونه، حورو او قصورو ته !

پښتو شاعر: اې زما خاونده ! اې د کائناتو خالقه ! ما په ډېر عجز او نياز ستا رحم، او مهربانۍ ستا داد او نعمتونه غوښتي دي، مګر نه يوازي د ځان لپاره. اې زما مهربانه باداره ! زما ناپوه، خوار او مظلوم قام ستا د رحم وړ دی،

لوی ښتن: ځه، قام دي هم درسره بوزه !

پښتون شاعر: اې زما ربه ! زما قام يوازي همدا نه دی، زما قام د خيبر کښته پورته، د سليمان غره نه لرو بر پروت دی. ظالمانو دوه نيمه کړی دی. که اذن وي چې غونډ او متحد يې ووينم – دغه دی زما سوال اې آقا !

لوی ښتن (په مسېدو) ځه، همدغسي زما خوښه ده. ای زما د غريب مخلوق محب او خدمتګاره !

پښتون شاعر : (د قام د وحدت ترانه وايي) روان شو !

د شاعر مېرمن: پاڅه، پاڅه اې سړيه په خوب کې هم ستا سندري دي، پاڅه صبا دی. لمونځ قضا کېږي ، پاڅه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خيال په عالم کې

مايو عاليشان ښکلې او باشکوه عمارت وليد چې د ننه پکې سره او مزين مېزونه او چوکۍ ښکاري، ګورم چې په دغه چوکيو څو تنه ځوانان ناست دي، او زما خواته په داسې وضع ګوري لکه چې غواړي چې هلته ورشم.

ما سره زما څو تنه ملګري همدي. دوی وويل: مونږ ته اشاره کوي. راځئ چې ورشو، ما ويل: څه يې کوو دا ځای زمونږ د پاره نه دی.

ملګرو وويل: د جهل نه علم ښه دی. مونږ ور وګرځېدو چې ورنږدې شوو ومو ليدل چې د دوی په مخکې نفيس نفيس قابونه ايښي دي. دوی جېبونو ته لاسونه کړل، هر يوه له جېبه کاشوغه راوېسته او لګيا شول په خوراک بانډې....

يو له دوی څخه چې د دغه نورو مخکې ناستو، مونږ ته په خندا شو، ويل يې: راځئ کنه.

مونږ هم ورنږدې شو، ګورو چې دوی په خمڅيو کې يو څه را اخلي او خوري يې په دې کې وران وړم راغی. مونږ يوتر بله وکاته او په نېولي ساه راووتو. زما حيرت هغه وخت له انتها څخه تېر شو چې ومې ليدل په دغو کسانو کې زمونږ ملګري هم شته.

جلال آباد ۵ حوت ۱۳۲۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

طلایي زنځیر

په دې فولادي پنجره کې زه ولې اچول شوی یم، آخر زه خو هم انسان یم، او آزاد انسان !
بندي سوړ اوسېلی وا یست او دا پورته جمله یې وویله.

بندیوان: دانو ته، ولې پنجره ګڼې، دا خو ستا کور دی.

بندي: نه، دا کور نه دی، دا ګور دی.

بندیوان: ته باید په خپل روزانه کار وبار بوخت اوسې، او نور چرتونه باید ونه وهې.
بندي: دا نو زه څنګه کولی شم، چې په خوړ او درد اخته اوسم او خوږ نشم.

بندیوان: خوږ او درد څه معنی؟ زه نشم پوهېدی چې ستا مراد څه دی؛ او آزادي ته څه شي ته وایې؟

د خوب په وخت خوب، او د کار په وخت کار کولو کې آزاد یې نور نو څه غواړې؟

بندي: ته خو وینې چې په مورږ څه حال دی. وګوره کنه !

بندیوان: که ته وږی یې، بربنډ یې، دا خو خدایي کارونه دي. توبه وباسه او خدای ته راجع شه.

بندي: دلته یوازې د ډوډۍ سوال نه دی. ډوډۍ د اور بشو وي که د وړنو، مګر خبره دا ده چې زه خو هم انسان یم او آزاد پیدا شوی یم. نو دا چاپېره د فولادو سیخونه د څه پاره دي؟

زه ولې په خپله خوښه خپل خیرو شر نشم ټاکلی. آخر زما ګناه څه ده، او قصور مې څه دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

بنديوان: ما خو تا ته ويلي وو چې خپل کار کوه، چټي خبري څه فايده کوي ؟ چې نه کار هلته څه کار !

بندي: زه اوس پوه شوی چې زه بندي يم. زما ړومبی کار دا دی چې خپل ځان او خپل ورونه له بنده خلاص کړم او د آزادو مرغانو غوندې آزاد والوزم.

بنديوان: ګوره ستا اخلاق خراب شوي دي. که وانهووښتې، سخته سزا به درکړی شي !

بندي: د حيات خوند آزادي ده. زه له آزادۍ محروم يم. د دېنه به لا سخته سزا بله څه وي ؟

بنديوان: دې بندي ته سزا لازمه ده، نېسئ يې.

بندي: بنديانو ورونو. هلئ، فولادي سيخان مات کړئ... ووځئ ، تاسې آزاد انسانان يئ، فساد مه کوئ.

او اصلاح ستاسو کار دی.

پنجره ماته شوه او بنديان راووته.

يو بندي: اوس به څه کوو ؟

بل بندي: اوس به ځو کنه.

دريم بندي: چېرته به ځو ؟

څلورم بندي: د سعادت سرحد ته.

پنځم بندي: نو ځئ چې ځه، بسم الله.

ټول بنديان: آه، زموږ په پښو کې خو زنځيرونه دي.

د بنديانو مشر: آه، دا زنځيرونه خو زما په پښو کې هم دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

آه دا خو موږ په خپلو لاسو جوړ کړي، طلايي زنځير دی.

د بنديانو مشر وويل ، او بيا ټول غلي شول.

سنبله، کابل ۱۳۲۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

طلسمي ښار

چېرته د يو لوړ غره په څوکه جګ او محکم کوټ او حصار دی. په دې حصار کې دننه يو ښار دی چې له عجايباتو او غرائبو ډک دی. دلته د دنيا قيمت بها توکي، نعمتونه، لعلونه، مرغلري، جواهر، دانې اودولتونه موجود دي.
د حصار دننه او بېرن دروازې ټولې فولادي دي. او کلکې جندرې ورته پرتې دي. په دې سر مهره ښار د هېچا لاس نه بر کېږي.

نه پوهېږم کوم يو د خدای دوست بنده په دې خبره څنګه پوه شوی وو چې دا حصارونه او دا جندرې ټولې طلسمي دي. دا طلسمونه په دې ماتېدای شي چې د دغه مملکت خلک ټول په خپلو پښو د کلا خواته راشي، ودرېږي او په يو اواز وو ايي: ببرته شه د خدای په فضل.

د وطن خلک ټول وږي، تږي، بربنډ، يو دبل په اوږو سپاره او نارام وو، پلي د سپرو او سپاره د پلو له لاسه! چې دا خبره يې واورېده، هر يو به پټ، پټ، غلی غلی پلی او سپور راته او غږ به يې کاوه. ببرته شه د خدای په فضل.

مګر د خدای دا فضل يوازې د يو کس يا څو کسو په نصيب نه وو؛ او خلکو دا زړه نه کاوه چې د ذاتي اغراضو څخه تېر شوي وای. په ګډه، پلي راغلي وای او په ګډه يې دا کاميابي حاصله کړې وای. په دې غږ چې: ببرته شه د خدای په فضل!

ورځې او شپې تېرېدې، دوی ټول په خوارۍ، ذلت او حقارت مبتلا وو. نه په مملکت کې روغه کوټه وه، نه روغ صورت، نه مړه ګېډه، نه روغه تنۍ او روغ زړه. مملکت د لعلونو او جواهرو څخه ډک وو. فقط همدومره وه چې دوی ټولو نه غوښتل چې ټول

(c) ketabton.com: The Digital Library

آسوده شي. په شرافت ژوند وکړي. په خپلو پښو ودرېږي او په يو آواز ووايي چې ببرته شه د خدای په فضل.

دا مملکت اوس هم شته. اوس هم پکې هماغه حال دی. د خدای هغه بنده اوس هم هماغه نارې وهي. مګر خلک نه غواړي چې يو د بل له اوږو کوز شي، آسوده شي، او د خدای د فضل مستحق شي. ځکه نو تش په يوه خوله نه وايي: ببرته شه د خدای فضل!

کږه – خوګياڼی ۲۲ د جوزا ، ۱۳۲۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای د خیبر غرونو !

بس کړئ، دا د بېلتانه وظيفه پرېږدئ.

پرېږدئ چې د یوې مور او یو پلار زامن سره په دیدار ماړه شي. په یو کور کې په یو انګړ کې دننه، تاسو د کوه قاف مثال څه له جوړ کړی دی ؟

را ټيټ شئ او په خپلو سینه لیار ورکړئ، هغه میندو ته چې زامن یې تاسو یو تر بله پناه کړي دي. او هغه خویندو ته چې ورونه یې د هغو په بې آبي په خپل سرونو اورونه بلوي.

بس کړئ، د مینانو او عاشقانو په منځ کې رقیبانه سیاست تر کومه ؟

مه کوئ، سر ښکته کړئ. هغه قوم ته چې په دنیا کې ستاسو شهرت د هغه د ننګ او آزادۍ مرهون دی. لېري شئ ، پرېږدئ دا لیاره چې شل میلیونه زړونه ور نه هغه خوا او دېخوا د پارې د دریاب غونډې د ارمان او آرزو په اثر په جنبش کې دی.

اې د خیبر غرونو.

ای افغان د شهات او عظمت ډېرینو یادګارونو. ای د لویې پښتونخوا د مخ پوزې ! نور دوه سترګو د اشنايۍ او شناخت مانع مه کېږئ. وشرمېږئ، او د سپین غره او کونړ په شان په خپل سر اغیارو او بې ننګانو ځای ورنکړئ.

هو ، ورشرمېږئ او وویرېږئ، چې هغه طوفان راتلونکی دی چې په غرونو ، رغونو ، لوړو ژورو ، یوشان تیرېږي او نه پرېږدي هېڅ یوه لوړه چې څو یې ټيټه نه کاندي.

ای د پښتونخوا د زړه د لعلونو او جواهرو خزانې، بس کړئ، د پښتونخوا د تحقیر او تذلیل سبب نه شئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو ! بس. ! !

کړه، خوګیانی ۱۵ د جوزا – ۱۳۲۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې خدایه زه یوازې یم

زه پرېشانه او بې مرستې یم.

ورې ورې مرغۍ چې جوړه جوړه او سېلونه سېلونه ګرځي ما ته ژړا راځي.

کوم وخت چې په صحرا کې شړېدونکې غوایي یو له بله ښکرونه ورته کړي، او د هر یوه به ډېره د هغه کومکیان راشي، نو زما په زړه کې د وینې لاري وشي.

پسرلی او منی چې زانې په پورته شنه فضا کې کتارونه کتارونه د یو مشر په رهنمایۍ د سفر منازل قطع کوي ، نو هغه وخت له خپګانه زما ستونی بند شي.
هغه وخت چې ووینم بلبلې به اتفاق د ټپوسانو د ضرر د دفاع لپاره په هغو غوټې وهي، او چرګه د چرګوړو د ساتنې په نیت د سپو او پیشوګانو د نوکانو خنجرونو ته ځان ورکوي، نو د نامیندګۍ توره تیاره ما ته جهان تورتم کاندي.

آه زه یوازې یم. دښمنان رانه چاپېر دي. څوک مې د مال او څوک د سر په فکر کې دی. زه څه پوهېدم چې حق همېشه په قوه ساتل کېږي. زه څه پوهېدم چې ته زما مټ بازوی یې، زما د کاکا زویه. ما ویل چې ته زما رقیب یې. ما ویل چې ته ما ته ضرر یې ! ما ویل چې زما تربور یې ! سر راپورته کړه اې زما عزیزه. ملا دې وتړه ای زما د شرف او ناموس ساتونکیه غېرتې وروره. ولې غږ نه کوې غلی پروت یې ! پاڅه پاڅه چې نور بې پته کېږې. ای زما ګرانه روکیه. آه خدای ما خپل ورور پخپله وژلی دی. آه زه دې و مرم زما ننګیالیه وروره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما کره مه راځه

ما د خوږ ژوند ورځې او شپې د ده په یاد تېرولې. د حیات ستغ او سپور مې د ده په تصور زغمل. ټولې ناوړه او ناخوالې مې په سر اخېستې ! ما ویل داسې یوه ورځ به راشي زه به دي وګورم، لېدلي، اورېدلي، لوستل او درک کړي به ټول ورته ووایم. ما ویل ده به ماته غوږ نېولی وي، او زه ورته د زړه ټولې غوټې وسپړم. رازو نیاز به ورسره وکړم. هو، دغه ورځ راغله -خو ده ما ته وویل:

ما کره مه راځه.

ما سره آرزوګانې وې، ما سره ارمانونه وو، ما سره د کلونو کلونو سودا وه. زما په ژبه ترانې -او زما په رباب کې نغمې وې، ما ویل دا به د ده به حضور کې عرض کړم. زما په څولئ کې ګلان وو. زما په لاسونو کې هار وو. دا ما د ده په یاد جوړ کړي وو، خو چې زه ورغلم، ده ویل:

ما کره مه راځه.

زما خبرې، زما آرزوګانې، زما ارمانونه ټول پاته شوه ! اسرار، ونه ویل شول. رازونه پټ پاته شول. زما د آمالو ښېښه په تېږه ولګېده ! زما زړه د پاچ ټیکری وو چې د ګل په بوټي غوړېدلی وو، کوم وخت مې چې راغونډاوه، په اغزو کې تار تار شو او په لاس رانغی ! زما په سترګو کې اوښکې وچې شوې، کوم وخت چې ده وویل:

ما کره مه راځه.

ده ماته د پوښتنې فرصت رانکړ ! ده زه ملامته نکړم ! یو تر بله پوه نشوو ! نه پوهېږم چا لمسولی وو !

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیالي دنیا

چا بد پوه کړی وو، یا زه په ادابو پوه نشوم ! لاسونه مې یې ښکل نکړل. ما ویل زړه په زړه آئینه دی.

ما ویل ماسره اخلاص دی، تصنع څه په کار. خو زما ستونی بند شو، هغه وخت چې ده وویل:

ما کره مه راځه !

جلال آباد ۲۵ د حوت ۲۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل هر فصل اجر

د خپل هر فصل اجر ماته په دې دنيا کې ورسېدی، داسې به نه وي چې ما دې نېکي کړي وي او زما زړه دې دننه دننه د خوشالۍ نه نه وي ډک شوی؛ په داسې وخت کې زما لطيف جذبات داسې په جوش کې راځي چې زه په خپل زړه کې د ټولې دنيا د تنګ نظرۍ نه پورته پورته ښکارم؛ جرأت زما په هر رګ کې سرايت کوي نو زه پوهېږم چې زما خالق تش د يو وړوکي فرض د ادا کولو په عوض د خپلې خوشالۍ سره ماته د قوت او اطمينان بې بها هديه رالېږلې ده؛ او دې لپاره کلونه او ساعتونه څه چې يو سترګې رپ هم نه شو لازم؛

زه نه پوهېږم چې دا څه رنګ قاصد دی چې دا د خوشالۍ زېرې ماته په سترګي رپ کې رارسوي. ماته داسې ځلېږي چې ګويا د زړه په تيارو کې د نور د شغلو وړانګې راپرېوځي، چې د هغې نه دا خوړه چينه ګړندۍ رابهېدلي او يو بې سر و بره درياب ترې جوړ شوی؛ د هستۍ په وسعت کې خير کېږي پردي بله خوا- ما کله د نېکي نه اجتناب ندی کړی، چې زما زړه دې دباغيانه حرکت په سبب ټوټې ټوټې نه وي شوی، ما دا ماتيده په خپلو ځان غلوونکو تسليو او په قصدي خنداګانو که هر څه پټ کړي او غوښتي مې دي چې زما زړه هم پرې خبر نه شي ليکن دا مصنوعي خوشالۍ د پوکنې غوندې چوي او زه ترور او لېونی ښکارم.

هو ! کله داسې هم شوي دي چې زما زړه د خپل عادتي کړو تلو له کبله صحيح احساس نه وي کړی؛ لېکن د دې بې پروايي په جزا کې يو بې تغيره قانون ما د يو سخت ملزم غوندې داسې نيسي چې سا اخېستل هم مشکليږي، نو زما زړه چغې او سورې وهي اودا ادعا کوي چې اې خدايه، بيا به داسې نه کوم ته د پښېمانه زړونو رښتيانۍ دعا نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

رد کوې. نو حق تعالی يې اوري او قبلوي يې ليکن آه. زه د هغه د دې عفوې څخه په غلط فهمۍ کې لوېدلی دا هېروم چې يو داسې ذات شته چې زما ټول ښه او بد په هره ګړۍ کې ويني او د ژوند د باغ رنګين ګلان او مړاوې غوټۍ په خپله نازکه تله کې تلي او يوه ذره هم نه عبثوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې د قلم خاوندانو

اې د حقیقي ضمیر لرونکو، ای د وجدان د آواز ترسیموونکو، ای د هرې ژبې په ژبه بوهېدونکو، ای د الهاماتو اخېستونکو، ای د تاریخ اړوونکو، او ای د آدم د قلب په محفوظي تختې د سر مشق آچوونکو !

مه وایئ چې دنیا د تنازع للبقا میدان دی.

مه وایئ چې مونږ په دنیا کې د رقابت او همچشمۍ لپاره پیدا یو.

مه وایئ چې هلئ منډې کړې چې کاروان لاړ.

مه وایئ چې مونږ د قوم او وطن د پاره خدمت کو.

ځکه مونږ انسانان پیدا شوي یو زموږ خلقت او آفرینش عبث ندی، زموږ حیات غایه لري او هغه د وظیفې انجام دی.

زمونږ وظیفه د تنازع للبقا، رقابت، کرل او رېبل، منډې وهل او د ده او د هغه د خدمت نه ډېر پورته مفهوم لري.

د وظیفې مقام د زندګي او مرګ د مراتبو څخه لوړ د عشق په لامکان کې دی.

د تروږمۍ د نیمې شپې په سکوت کې د غتو غتو ستورو نه ور هغه پلو د هغه وړو وړو سپرغیو په خفیفو اشارو کې ماته دا راز څرګند شوي هلته وګورئ. ! !

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې خدايه مينه ګناه ده؟

اې خدايه، مينه ګناه ده؟او چې ګناه وي نو ژوند څه شی دی ؟ژوند د مرګ نوم دی؟له دې ځايه تر لامکانه تا ته د درتګ د لارې هر پل بې له محبته طی کېدی شي؟ اې حق او اعلی حقيقته، ته د ميني ظاهروونکی او د مينې مظهر نه يې ؟

ښه نو مينه ګناه ده؟

دا د منې په ونه کې سرې منې اوېزانې، دا د ځنګلونو د ونو ګڼه اجتماع، دا د لويو غرو د بې انتها تېږو تراکم، دا د پورته غير متناهي ستورو خموشانه انجمن، دا د دې نوراني عالمونو پر امنه جنبش، دا د ټولو سيندونو سر ايښودل د سمندر په غېږ کې، دا د ابحارو لېوالتيا او بيتابي، دا د مرغيو لوی لوی سيلونه، دا ټول د مينې او محبت مظاهر نه دي ؟د کائناتو هره ذره د بلي سره د وصلت لېواله نه ده ؟

نو اې خاونده مينه ګناه ده؟

که زما زړه د سترګو په لاره کومې خواته ځي که د ښکليو ناز او کرشمه د مقناطيس غوندې ما راکاږي، که د عالم په نظام کې زه يو خلی يم چې د مينې باد مې هرې خواته وړي. که زه عشق ته پيدا يم، او عشق ماته؛ او بې د مينې له شرابو ، نور هر څه زهر وي

نو مينه ګناه ده ؟

اې خير محضه، که مينه شر وی، نو له تا څنګه صادرېږي؟او هغه چې مينه شر بولي، څرنګه ستا په دنيا کې اوسي ؟ بېشکه چې دوی دلته د اوسېدو حق نلري. نو اې څښتنه مينه څنګه ګناه ده،
هو ، هغه چې مينه نه وي غضب وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جلال آباد – ۱۳۲۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوي لياره

د کاروان ټول واړه غټ، نر او ښځې، خر او ټټو اسونه او اوښان قطارونه قطارونه په خپل ګرد او دوړو کې د غره د رڼا نه پټ، له هر څه بې فکره فقط د لارې لنډولو د خیال په شرابو مخمور روان وو، تلل- مګر یو سړی چې ترور او مبدل معلومېده لکه ورکه چې لټوي ، کله به یې د کاروانیانو سره هم آهنګي کوله او ه حدي به یې ویله او کله به په دې څنګ او هغه څنګ له بهیره جدا کېدو. په اخره کې یې کړو ای خلکو ؛ اې خلکو ؛ راوګرځئ چې دا لیاره د هغې نه ډېره لنډه، ماموړنه او هواره ده.

کاروان روان وو او ده ورته نارې وهلې چې د خلکو پام شو، ویل یې: اوه لېونی دی. ته تېرې اخله، او زه تېرې را اخله او وله یې؛ کاروان وېشتلو او ده ورته په خندا خندا نارې وهلې...

هغوی هم لاړل او دی هم لاړ خو ډېرې زمانې پس خلکو ومنله چې د هغه خبره صحیح وه، ده رښتیا ویل مګر خلکو دروغ ګڼل، وګورئ اوس څنګه په خندا خندا روان دی، چې څو ستړی شي.

پېړۍ تېرېږي او د دهر د ارهټ هره ورځ نوې منګوټې راووزي، کاروانونه روان دي او ځي، تر دې لانورې نوې لیارې همدغه شان پیدا کېږي قافلې او کاروانونه روان دي...

هېڅا ونه ویل چې ورسېدو خو همدې د جدت لذت د تلونکو ستومانې اېستله ! هېڅا نشو کولی چې دا رفتار معطل کړي.

جلال آباد : ۱۳۲۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د آسمانونو پورته خواته

آها ، ها ، ها ،ها. ... دومره لوی شین درياب ! چې انتها يې د لايتناهي په امکان کې ورکه ده... ! !

څومره لا تعدد لا تحصی واړه او غټ منور موجودات يوتر بله په جنبش کې دي.
هاغه، هوغه، او هوغه لمرونه او سپوږمي دي ، نشې ويلی چې دا له کله او تر کله او څله ... !
د دغو بېشماره عالمونو په منځ کې هوغلته يوه ګردۍ ده چې ځمکه بللی شي هلته اوبه غرونه رنګا رنګ ژوندي مخلوقات شنه او لويېدونکي نباتات او د انسان په نامه يو خورا ښکلی حيوان وجود لري....
دا موجود دوه پښې لري، دوه لاسونه، او دوه وزرونه؛ دا دوه وزرونه (عشق) بولي او عقل.

په دغه دوه وزرونو هرې خواته آلوزي مګر يوه لويه بلا چې ((آز)) دی د ده تر غاړي چاپېره او د پرواز يې مانعه ده. د ده عمر داسې دی لکه په زر کالو کې يو سترګی رپ.
هغه هم ده ((آز)) له لاسه په غم لړلی. په دې غير محدود عالم کې دغه نقطه پر شوره ده. !

هو دغلته ده او دغه ده زندګي. ! !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښاپېرۍ او شاعر

ښاپېرۍ: (د شرابو ګلاس په لاس کې شاعر ته ولاړه ده، شاعر يوې ښکلې منظرې ته ګوري او څه لیکي) نه شرابو ته ميل لري او نه ماته ګورې عجيبه ده معلومېږي چې د آشنايي په رسم و رواج نه پوهېږي.

ستا د نفس ګدازيي او غزل سرايي څخه ټول د جستجو او آرزو سوز او ساز څرګندېږي، آه دا څومره جاذبه زمزمه ده.

ستا د لخراشه سرود د ارم د ښاپېرو له سېله راوګرزولم. آه دا څه قسمه د لربا جهان دی چې ستا په نغمو کې ليده شي. چې ارم يې په مخکې لکه طلسم داسې برېښي.
ته خو ماته لېږ وګوره، زه ښاپېرۍ یم.

شاعر: (قدم وهي) ستا نېش دار کلام د تلونکو او رهروانو زړونه غولوي او راکاږي يې، مګر د لارې د اغزو خلش ورنه زيات خوندور دی. څه وکړم زما فطرت مقام نه قبلوي. زما زړه داسې دی لکه د صبا باد چې په لاله زار ګډ وي.

کوم وخت چې يوه معشوقه وګورم نو هغه وخت مې د هغه نه زياتې ښکلې او ښايسته معشوقې ته زړه هوس کوي. د سپرغي نه ستورې، او د ستوري نه لمر لټوم، زه سکون نه غواړم چې دا مرګ دی.

هر کله چې د يوه پسرلي د شرابو څخه يوه پياله وڅښم نو بيا د بل پسرلي په آرزو غزل وايم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

زه د هغه څه آخر لټو چې آخر نه لري، ولې بيا هم زما زړه بې واره او خاطر اميد واره دی.
د عاشقانو زړه په داسې همېشه جنت کې چې هلته د درد آواز او غم او غمګسار نه وي مري.

(د خدای پامان)

(c) ketabton.com: The Digital Library

اشرف المخلوقات

وګورئ دوه مرغۍ تمام ژمی بې له ازدواجي احتياجه په يوه ځاله کې په څه اتفاق او مينه ژوند کوي ؟

کوترې سيلونه سپلونه آلوزي او په ګډه نړدې نړدې، په سختو کمرونو لوړو برجونو او د بنيادمانو په کورونو کې جوړې جوړې او سېږي، د دوی مينو کې مينل، وزرونه رپول او خواږه آوازونه اېستل د ګډون او محبت قابل رشک مظاهر ښيئ.
زاڼي لوی لوی قطارونه جوړوي، د آسمان په شنه فضا کې الوزي ، د خپل مشر په رهنمايي د سفر لياره تعقيبوي، اوړی يخو ، او ژمی تودو هېوادونو ته ځي.

د مشر په انتخاب، د لياري په خوښولو ، د رزق پيدا کولو باندې د دوی په منځ کې هېڅ تزاع او اختلاف نه پيدا کېږي، کاڼي خوري خو يود بل غوښې نه خوري.

لېوان په غرونو او پړانګان په ځنګلونو کې اوسي، د مخمضې په حال کې د بل په غوښو خوراک ته اړ کېږي، مګر د راتلونکې ورځ او اينده کال په غم يا د خويښ، اقرباء، قوم، وطن د خود ساخته تعبيراتو په لحاظ د بل د کورورانولو وينو تويولو او استيصال ته ملا نه تړي او ځانونه په مرګ نه ورکوي.

متاسفانه انسان د عقل په غرور په نرمۍ يا ګرمۍ د بل په وينو څښلو لانه قانع کېږي څو د قومونو قومونو ، ډلو ډلو په زړونو دماغونو ، اعصابو او فطري خواهشونو تسلط ونه کړي او ړانده کاڼه او شل يې ونه ګرځوي. دی تل خپل جنسي، غذايي او غريزه يي ميلانات پوره کول د نورو په ضرر او تهلکه کې لټوي، او بيا ورته د تهذيب، قانون او فلسفې جامه ورآغوندي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

آه – کاشکې چې انسان هر څه وای خو اشرف المخلوقات نه وای. ! !

(c) ketabton.com: The Digital Library

الهامات (استقلا ل او لجاجت)

مهم کارونه د مزاج استقلال ته اړ دي، مګر د استقلال او لجاجت په منځکي فرق دی: کوم وخت چې ستا د ټینګار نه رد عمل پیدا شي، نو پوه شه چې ته په لجاجت اخته يې.

دام

زه درته دا نه وایم چې نېکي مه کوه بلکې دا درته وایم چې د هغو کسانو په دام کې ونه نښلې چې تل د نیکۍ په خوا ترغیب کوي.

اتفاق: ۱

ټولي قومي او ملي کامیابۍ د اتفاق مرهوني دي؛ مګر اتفاق د پسرلي باران نه دی چې پخپله وربږي، بلکې د هر ملت د اتفاق تهداوونه د هغه ملت خوا خوږي حکیمان او فلاسفه ږدي.

اتفاق: ۲

کوم ملت چې اتفاق نه لري ګویا هغو سړي نه لري.

حقیقت

هر څوک چې شکایت لري چې دنیا په تیاره کې ده، او حقیقت ورک دی نو دوی دي د حقیقت په مفهوم نور هم غور وکړي.

قلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

کېدی شي چې نور کارونه په زور وچلېږي، مګر قلم نازکه شی دی، په ده چې زور راشي ماتېږي.

قلم او توره

توره په خپل ځای کې دکتاتوره ده او قلم په خپل ځای کې، وړاندې والی هغه وخت کېږي چې د دواړه احترامانه اتفاق وکړي.

خوشامندي

خوشامندي هغه متاع ده چې په دنيا کې تر هر څه زيات خريداران لري.

ګودر پېژندل

په سعيه او کوښښ سړی وړاندې ځي. ولې بې ګودره ګډېدل سړی په سيند لاهو کوي.

نېکي او سړيتوب

نېکي کوه خو سړيتوب له لاسه ورنکړې.

شعر

کلام د خبر د مجموعې نوم دی، هر کله چې په دې مجموعه کې خوند او کيف پيدا شي نو شعر ورته وايي.

خوشحال او رحمان

خوشحال په ټولو معانيو سره شاعر دی؛ ولې رحمان د شاعر نه پورته مقام لري.

لويي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

هېڅوک په زور باندې خپل ځان په چا لوی نشي منلای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوی اکتشاف

دا سې يو شی ماته معلوم دی چې د هغه په واسطه هر خام پخېږي، هر کار ناکاره وربانديې کره کېږي، هر بېکاره شی وربانديې د کار، او د کار وربانديې مثل الاعلی ته رسېږي.

د آئينې غونديې بلک او د برق په شان نور او د قوس قزح غونديې رنګيني لري. دا سنګ پارس نه دی خو چې په تېږه يې ووهې سره زره کوي يې.

عجيب خواص لري ؛ د هر چا خوښ دی. او چې څوک يې لري هغه هم د خلکو خوښېږي. ولي هر چاته چې مخامخ شي ډار ترې کوي او ترې وېرېږي. هېڅوک ورته ځان نشي نېولی.

راډيوم هم نه دی. مګر په ندرت. کميابۍ، قيمتۍ او نورو مزاياوو کې د هغه په څېر دی. د ډېرو لږو خلکو پرې لاس برېږي. خو په دې سبب چې د اور بخری ترې الوزي ، چې څوک يې واخلي سوزي يې.

چې ښه او اصلي يې په لاس راشي نو هر چا ته يې سراسر فايده ده. بې له هغه چا چې لري يې. هغه څوک يې اخېستی شي چې له ځانه پرې نور ګران وي. او په هغه ملکونو کې دي چې هلته ټولنه په فرد رجحان لري.

نوم يې درته وښيم ؟ انتقاد. ! !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوندانه دري خوا

علم ، شعر ، سياست

علم: اکتشاف ! شعر :احساس او سياست: کول دي.
عالم فکر کوي. شاعر خبري کوي او سياست عملا کار کوي.
عالم ګوري. شاعر خاندي او ژاړي. او سياست دان لوبي کوي.
عالم قوانين ، شاعر ملل، او سياست دان ډلې جوړوي.
عالم تخم پيدا کوي، شاعر يې کري او خړوبوي، او سياست داني ربېي او حاصل يې اخلي.
زندګي يوه سرسبزه او ښېرازه ونه ده. علم يې بېخ، شعر يې تنه او سياست يې مېوه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان ټولول

باغوان تازه تازه او ښکلي ګلان راټول او کودي يې جوړولې.
ګلساز کاغذونه پرېکول او ګلنمايي يې کوله.

ده، هغه ته وويل: دا مه کوه.

هغه ويل، ولې ؟

- ځکه چې دا ګناه ده.
- په څه ؟
- په دې چې که ګناه نه واى، نو هر چا به کولاى.

ګلچين

(c) ketabton.com: The Digital Library

قافله

پاڅئ صبا دی. وګورئ ستر ګه جګه راغلي ده. هلئ، نور خلک ټول ولاړل. (د قافلې مېر دغه پورته غږونه وکړل.)

پدې کې...

یو وویل: اوه، څومره ښه هوا لګېږي.

بل وویل: نن اسمان څه ښه شین دی.

دریم وویل: ستوري داسې ښکاري لکه په شنه چمن کې د پېلغو ټولنه.

څلورم وویل: د صبا ستر ګه تر ټولو ښایسته ده.

پنځم وویل: خاندي خو څه نه وایي.

شپږم وویل: دا لیلی ده چې د قبیلې سره واښه.

اووم وویل: رشتیا وایي، پاڅېږئ، سپېده چاود دی او رڼا خپره شوه.

ټولو وویل: بسم الله. (او پاڅېدل)

په دې منځ کې چا وویل: څه کوئ دومره د وخته.

بل وویل: تر اوسه لا تور تم دی.

دریم ورو سر راپورته کړ ویل یې: بابا څه شور مو جوړ کړی دی؛ مونږ مو له خوبه واېستو؛ ټوله شپه لا پاته ده. چېرته ځئ، لېوني یاست، کرار څملئ.

او سر یې کېښود.

دا خبرې چا وانه ورېدلې او که با سنده یې وګڼلې، خو خلک روان شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

څوک ګړند روان وو او څوک غړنده. څوک سپاره وو او څوک پلی. څوک سپين ږيری وو او څوک ځوان. څوک واړه وو او څوک ښځې. څوک مخکې وو ، او څوک وروسته. څوک غلي وو ، او څوک ګړېدل. چا ذکرونه کول او چا دعا ګانې. چا پګړۍ په سر کړې وې او چا خولۍ. چا اشعار ويل او چا ترانې. چا شپېلۍ وهله او چار درياېل. چا ويل غلي شئ او غلي ځئ. چا نصيحت کاوه او چا قهر. چا ويل دا ليار لنډه ده ، چا ويل هغه ښه ده. چا ويل دا بې خطره ده چا ويل دغه.

د قافلې مير په مخکې وو ، ده به غږ کاوه چې راځئ، مه وېرېږئ .

خلک روان وو او نه درېدل.

په دې منځ کې يو ، يو داسې هم وو چې د تګ خيال يې نه درلود او نور يې هم غوښتل چې پاته شي.

د دوی په دې باب کې خبري هم زده وې، او چلونه هم. څوک به يې ډارلو ،او څوک به يې له پښو را اچول.

د دوی سره هتۍ وې، دا به يې د خلکو پښو ته ور اچولې. د چا به پام نه وو ، کالی به يې ترې حمله، او د تخرګ لاندې کړ. يا به يې په بډه وو اهه. کوم خوار غريب به چې وروسته او يوازې وميند نو تېر ا بستلو به يې هم او لوټاوه به يې هم. ما دا خلک ونه پېژندل او نه مې سم صحيح کړل. د دوی قوارې مې هم په ځای رانه وستې ، ځکه چې دوی په خپل رنګ ځانونه نه ښودل. نه مې د دوی لباس په نښه کړ ، ځکه په هره جامه کې وو. هو ، دومره وه چې ژويلي خبري، رښا ته نه راوتل، خلک لمسول او خطا ابستل، بې کاره مزد غوښتل او استفاده کول، کله کله سترګي برندول؛ د دوی علامې وې.

په آخره کې ما واورېدل چې يوه بل ته ويل: ګوره بيدار شه که دا خلک مو راستانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

نکړل ، موږ په سپېره ډاګ يو ازې پاته کېږي.
صبا په يوه ډله کې ما دا خواب وواېه او تعبير مې غوښت:

يوه هوښيار راته وويل: کاروان او رهزنان.
يو شاعر راته وويل: تلاش حق او شياطين.
يو عالم راته وويل: ملي قافله او مرتجعين.

جلال آباد ۱۱ د عقبر ۱۳۲۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو هوښيار ماشوم

ادي جانې ولې ژاړې.
هان، ادي جانې ولې ژاړې ؟
بابا مې درسره بيا جنګ کړی دی ؟
وې وهلې، هان ؟
نو ولې يې وهلې ؟
هان، ادي جانې، په څه شي يې ووهلې ؟
ادي جانې بابا مې نو ولې تا سره جنګ کوي ؟
هان، ادي جانې بيا دي. بيا دي په سبو کې مالګه ډېر اچولې وه ؟
خير دی ، ښه ادي جانې.
ته مه خپه کېږه. ودرېږه چې بابا مې راشي زه به يې هم ووهم.
ښه ادي جانې مه خپه کېږه.
ته وره مه ژاړه کنه.
ته مه خپه کېږه ! چې بابا مې راشي.
ښه، زه به ورته قار وکم ښه.
پرون يې وهلې وې؟
دا پېره مې چې بابا جنګ کوي. زه به هم ورسره جنګ وکم.
ښه ادي جانې.
ما چې رشيد وهي نو زه يې هم وهم.
چې بابا مې وهلې، ته يې هم وهه.
ادي جانې، بابا مې زورور دی، هان ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

ته يې نشې وهلی ؟
ته ښځه يې ؟
هغه زورور دی؟
څنګه زورور دی، هان ؟
بل څوک نو ولې نه وهي ؟
ادې جانې زورور خو حاکم دی کنه !
هغه څه وو ؟
هغه څه وو ، هغه حاکم چې راغلی وو .
هغه سړی يې چې ووهلو.
ودرېږه ښه.
زه به ورته ووايم چې بابا مې هره ورځ تا وهي.
ادې جانې مه ژاړه، زه خپه کېږم. ! !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا مې ارمان شو

زه نه پوهېدم، خو ډېر ترورر او مبدل وم، نه پوهېږم چې زما زړه څه ورک کړي وو ، او که پخپله دی له ما نه ورک شوی وو.

هغه وخت چې ما ولېدې، زما زړه په سينه کې په زوره ودرزېد او د خپل وجود اعلان يې راکړ، زه پوه شوم چې زما روح ستا په تلاش کې پرېشانه وو .

ته د وړوکو لوبو ته يوه خوا ناسته وې؛ د ماسپښين د لمر پل شو ، ستر ګې ګلابي، مخ تناويزي کړی وو .

زه پوه نشوم چې هغه کوم نور وو چې زما ستر ګي يې وسوې، ما تا ته په زېر ونشو کتلای. زما جلب زما د زړه په لاس کې وو . ده پرې نښودم چې په خپله لاره په عادي رفتار تلای.

زه اريان يم چې ته څنګه پوه شې چې له هغه ځايه راولاړ شوې او زما د لارې سر دې ونېوی.

آه دا څومره لوی احسان وو.

تا ماته سم ونه کاته او نه دې وخندل. زه پښه نېولی تېر شو م.

خو دا مې ارمان شو: چې کاشکې زما زندګي د ګل صورت غوره کړي وای، ما دا ګل تا ته در تقديم کړی وای، او تا زما له لاسه اخېستی وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اورکی

شپه وه، تیاره او چوپه چوپیا وه.

د شپې په تیاره، دکائناتو په سکوت او پراخه فضا کې؛ د شنو فصلونو، د ګڼو ونو په منځ، او د ګلانو د بوټو په خوا کې یو یو بلک کېږي.

آیا دا د اور سپرغۍ ده چې باد یې وړي؟

که د ژوندانه پای ته رسېدلې ډېوه ده چې په ځلګیو ځلګیو وروستۍ دقیقې شمېري ؟

د ګل د بوټي د بلبل غږ شو : آه اورکیه په دې شپه ؟

اورکی: هو کوم وخت چې به رڼا کې د لار ورکوله له لاسه لیار تړلی وې: نو په خدايي نور شپه رڼول پکار دي.

- آخر چېرته ؟

د دې فصلونو، د دې ونو، او دښتونو، ډاګونو و هغه پلو ته.

او د هغه غرونو، سیندونو، دریابونو، او سمندرورونو پورې غاړه، کوم ځای ته چې لمر او سپوږمۍ په خندا خندا ورځي ؛ هلته.

اوه کوم ځای ته ؟

هغلته چې هلته فطري رڼا هېڅ حائل نه لري ، او هغه ځای ته چې هلته (لټون) آزاد دی ! !

کابل ۱۳۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غوټۍ زندګي

ډېري شپې ورځې تېر شوې، موسمونه واوښتل راواوښتل. د سمندر د غاړي بادونو ورېځې د ځانه سره راوړې، ورېځو د دغه ځای په حالت وژړل او اوښکې يې توېي کړې.
دا اوښکې خوړونه شول، بيا سيندونه شول، او بيا ويالې شوې، وروسته د ګل په ښاخ کې وچلېدې.
او خدای زده څومره اسباب او علل سره يو ځای شول، او څومره شرائط وجود ته راغلل چې په دغو ټولو باندې د غوټۍ زندګي مرتبه شوه.
د سحر نرۍ شمال په دې غوټۍ ورو، ورو، د شفقت لاس تېرولو، د شپې پرخې ورباندې خپله درافشاني کوله، چې څو د شمال په ډېره دلاساینه غوټۍ خپل شين داوڼ له مخه لېرې کړ.
د چمن طراوت، د مرغانو نغمو، د اسمان د شنې فضا لا انتهايت د نمر زرينو پلوشو، د سپوږمۍ مرغوبيت، د ستورو مرموزو اشارو، او د کائناتو نظام ته يې وکاته، او په نېمه خوله يې وخندل.
چې څو بيا دې خوله خندا ته جوړوله، لمر د ماسپښين ځای ته راغلی وو، غوټۍ د ده خواته مخ واړاوه او سر يې ټيټ کړو.
کوم وخت چې د نمر پرېواته له پلوه د نمر د طلايي پلوشو سره د نسيم په لګېدو د غوټۍ نازکې پاڼې ورپېدې، نو دې په داسې آواز چې ايله د شاعر د زړه غوږونو اورېدی شو، ويل:

پاکي تا لره ده اې خالقه، اې د کائناتو صانعه! ستا عالم څومره ښايسته دی، څومره ګلالی دی، او څومره وسيع. مګر اې خاونده! زما د زندګي وار همدا وو ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

(پس له لږ سکوته) باداره، پاکې تا لره ده زه راضي يم چې ستا د بې انتها ملک يوه ډېره جزيي برخه په ما ښايسته شوه.

ستا د مخلوقاتو د سترګو طراوت وګرځېدم. بلبلان راباندې وچغېدل، بوراګان راباندې والوتل. ډېره ثنا ده تا لره چې زه ګل يم او اغزی نه يم.

لمر د غروب په حال کې وو، ګل، خپل زړه په خپلو مړاوو پاڼو کې راونغښت، او د خپل حيات په وروستيو لمحو کې يې يو وار بيا دا وويل: ډېره ثنا ده تا لره اې خاونده چې زه ګل پيدا شوی يم او اغزی نه شوم. ! او ورژېد. ! !

جلال آباد ۱۳۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور هم صبر وکړم ؟

زه منتظر وم او تاته.

ما ساعتونه او شپې تېرې کړې او تا ته مې کاته. زما په زړه کې ډېرې خبرې وې، آرزوګانې وې او دردونه وو. تا خو ماته څه نه وو ويلي، مګر ما ډېر ساعتونه وا پېستل.

زه منتظر وم او تا ته.

زما او ستا په منځ کې هماغه پيمان موجود وو، چې شونډو يې د اظهار منت په ځان نه وو منلی. هغه يو ګل وو چې لا نه وو غوړېدلی. هغه يو سحر وو چې لا نه وو خند بدلی.
يو ارمان وو، او سربسته.
زه ددغه ارمان د پاره،
منتظر وم او تاته.

لاروي راتلل او تېرېدل. هغوی به په ځېر ځېر ماته کاته، او تمسخر به يې کاوه. ما به له شرمه چاته نشو کتلی.
ډېر خلک راغلی او تېر شول. دقيقې او فرصتونه لکه د لاس مرغۍ چې والوزي ولاړل.
زما آرزو غم شوه، او د زړه په سر غوټه.
ښه، لا نور هم صبر وکړم ؟
ښه، مګر..... (تر کله) ! ! !

جلال آباد ۱۳۳۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اوښكو ارزاني

كه غله او ارتزاقيات قيمه شي خو د فصل په راوتو رفع كېږي.كه كالى او لباس قيمته شي نو بيا هم څه نه څه گوزاره كېږي خلك وايي: بربنډ له لاري اوړي، وږى نه اوړي. كه فيشني شيان قيمته شي نو قيمته دي شي كنه.

تجمل بېل شى دى او ژوندگي بېل شى. كه اسعار قيمته شي نو د دولت په تصميم يې علاج ممكن دى چې غير ضروري او دويمه درجه شيونه له استعماله وغورځوي.

كه دا ټول شيونه په يوه سويه ارزانه شي نو يو مملكت د پاره د رفاه او آسايش وسائل لاس ته راځي. اما اجتماعي سعادت او خوشبتي د غه وخت هم نه حاصلېږي. د ژوند سعادت او خوښي د ماديا تو په زياتوالي او ډېروالي دومره اړه نه لري لكه د ضمير په آزادي او د روح په خوشحالۍ پوري.

په ژوند كې خطرناك او مدهش حال دا دى چې اوښكې ارازنه شي؛ وېره ، دهشت، او درد موجود وي او دوا نه وي.

په طب كې د هر درد ، خوږ، پرهار او ټپ علاج شته. مگر نه د زړه درد ، او زخم.

د زړه د درد علاج پخپله د زړه درد دى، او بس. د اوښكو د ارزاني علاج، د پول او پيسو د ارازني، غوندي نه دى، چې د اقتصاد كوم ماهر يې علاج وكولى شي او نه د زراعت متخصصان په دې كار پوهېږي. بې دردي په يو قوم او جامعه كې دا سې يو مرض دى چې په علاج يې فقط پيغمران پوه شوي دي.

اې خدايه، موږ نه هغه زړونه واخله چې د مظلوم او بې وزلي له سترگي څخه په عبث تويېدونكو مرغلرو نه خوږېږي او هغه لاس او پښې او ژبه مه راكوه چې بې لاسو او بې پښو ته صدمه رسوي او خلك ژړوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کابل ۲۷ د جوزا ۱۳۳۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناکامي

د ژوندانه د ناکميو څخه مه مايوس کېږه.

هغه ژوند کامياب ژوند نه دی چې تل کامراني لري. هغه خوشحالي سړی نه خوشحالوي چې د درد او خوږ په بيه نه وي اخېستل شوي. د ورځې رڼايي د شپې له تياري څخه ده.

د لېدو خوند د بېلتانه په غم کې او د ژوندانه فتحه د ژوند په ماتې کې ده.

هغه چې له خدايه ابدي راحت غواړي، هغه د يو داسې جنت آرزو لري چې هلته د لېدو لپاره سترګو پرانيتو او د خوړلو لپاره خولې ببرته کولو او د اورېدو لپاره غوږ ابښودو ته اړه نه وي. تر څو چې ژوند، ژوند دی؛ نو په دې کې برکت له حرکت څخه دی. ځکه کامل سکون کټ مټ مرګ دی.

هغه چې وايي په دې دنيا کې بدې ولې شته، کمی ولې، او بنديزونه ولي ؟نو دی په حقيقت کې د نيکي د پرېمانی، او ازادی قدر نه پېژني، او د دې مرغلرو پوره قيمت ادا کول نه غواړي. هر څومره چې يوه خوشالي شانداره وي، هغومره هغه لياري هم سختې وي چې د هغې د حصول لپاره لنډيږي.

د ژوند ناکامي په حقيقت کې هغه کسان غواړي چې د کاميابي وړ وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پټې اوښکې

سترګې دې پټې کړې ؟ بیا یې نه غړوې؟ خوابدی شوی یې ؟ د ادې او دادا غږ بیا نه کوې؟ مرور شوي یې؟ بیا نه پخلا کېږې؟ د خپل مور و پلار نه دې زړه بد شوی دی؟ زړه دې تور شوی دی ؟

سترګې دې پټې کړې؟ بیا یې د سره نه غړوې..... زبیدې...... اورې.

تا خپل خوږې نیمګله نیمګله خبرې د ناز منډې رامنډې بس کړې؟ نور مازدیګر د پلار مخې ته په منډه منډه نه راځې ؟ تا نوره د مور و پلار غېږ د مینې لپاره کافي، او د سترګو غړولو لپاره مناسب و نه لیده؟

ته پوره ته شوې چې دا دنیا له مینې څخه اغراضو لپاره ډېره مساعده ده ؟ ته ورسېدې چې زموږ په دې خړه دنیا کې هر څوک د ځان لپاره ژاړي ؟ او چې اوبو تر ستوني راشي نو اولاد هم تر پښو لاندې کوي.

او در څرګنده شوه چې زموږ په خړه دنیا کې خلک د اولادونو په سر عزت او دولت حاصلوي ؟ او د رذالتونو په ارتکاب سره د شرافت د ګټلو پسې ګرځې ؟

ښه نو یو ځل بیا سترګې وغړوه، د طلایي وېښتو ، سورککې شلېدلي کمیس سره په منډه منډه راشه ، یو ځل وخانده ، او راته ووایه چې تا څنګه په څه کم دوه کاله عمر کې هغه اسرار کشف کړل او هغه حقایق دې وپېژندل چې پلار دې په **۵۲** کاله کې پرې نه دی پوه شوی ؟ ستا دومره زر دا یقین څنګه حاصل شو چې زموږ د دې خړې دنیا ټول حرکات، ټول افعال او ټول اوضاع غرضي، تصنعي او مطلبي دي ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

ته څنګه ژر پوه شوې چې دلته په خندا خوله بېرته کول په کائناتو پورې خندا کول دي ؟تا ته دا راز څرنګه فورا کشف شو چې مونږ ټول د ټېټو خواهشاتو غلامان يو ؟تا ته زمونږ دا نفسي کيفيت څرنګه دستي درڅرګند شو چې زمونږ لويه هوښياري دا ده چې د خپلې خېټې د کندو ډک ساتلو دپاره د خلکو په شرف، ناموس او حيات لوبې کوو؟ البته دا ده څرګنده شوه چې چېرته چې نر د ښځې قدر قيمت نه لري نو هلته به د ښځې څه قيمت وي ؟ته په دې پوه شوې چې په نيم قرن ژوندون کې د چا نارينتوب او ښځه توب نه معلومېږي نو هلته سترګې غړول څه فايده کوي ؟

ستا يقين راغلی وو چې چېرته چې ښځه تش د نفسي خواهشاتو آله او د يو بندي مريي په شان وي او د مال غوندې بازار ته عرضه کېږي، نو هلته د طفوليت نه سړيتوب ته تګ کول له سړيتوبه تېښته ده، نو ځکه دې د دې ځمکې د مخ نه د هغې خېټه بهتره وګڼله، سترګې دې پټې کړې او تر ابده پورې.

زه پوهېږم چې ته په حقه يې، تا د خپل شاوخوا د بې مزې، بيمعنی، پوک، په غم لړلی پوچ ژوند څخه مرګ بهتر وګاڼه. لاړې ، او په حقيقت کې دې زمونږ په نه تلو وخندل. ته په حقه يې ځکه چې ستا شکېدلی کميس زمونږ ټول قدرت څرګندوي. تا ډېر ښه وکړه چې د مرګ دومره اوږده لار دې چې پلار دې په نيم قرن کې طی نکړه تا په څه کم دوه کاله کې ووهله. ته د حيات د مراحلو په لنډولو کې له مونږ چالاکه وې. تا د برق په سرعت هغه لاره ووهله چې مونږ ورباندې څښېږو . اخر ځای خو هماغه دی چې ته ورته مخکې ورغلې.

مګر دا مې ارمان دی چې تا ته د مرګ مدهش هيکل خپله توره مهيبه خوله وازه کړه او درنېږدې کېدو ، نو تا به ضرور شاو خوا ته کتلي وي، ته به ډارېدلې يې او ادې ادې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دادا به دې نارې کړي وي، ليکن په دغه نيمه شپه کې نه تا سره ادې وه، او نه دادا چې ته يې په غېږه کې نيولي وای، په تا يې ژړلې وای، او اوښکې يې تويي کړي وای، ډېر افسوس دی چې مور دې د شفاخانه په بله خونه کې له ځانه بېځانه پرته وه. او دادا دې دواورو ديخ باد په زغملو سره تر نيمې شپې په دروازه کې ناست وو. اما تا يوازې او د بېکسۍ په عالم کې ساه ورکړه او سترګې دې پټې کړې. ښه ده ستا دې په مخه ښه وي، ورځه هغه ځای ته چې هلته دا شيونه هېڅ نشته!

کابل – حوت ۱۳۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپلاني مرغۍ

سبا وو، لمر ايله د غره له څوکې څرېکه وهلې وه.

د باغ زېړې ونې د لمر په طلايي شعلو کې داسې ښکارېدې لکه ښکلې پېغله چې پس له مرګه د سرو په ګاڼو سينګار شي. د سباوون شمال د ونو پڼبه په رکاب پاڼې رېږدولې، تا به ويل: تبجن ناروغ دی ساړه لړې اخېستی. د ونو له پاڼو داسې نرۍ غمجن غږ پورته کېدو لکه د کمزورۍ ناروغ زګيردی. د ونو په څانګو سپلاني مرغۍ ټوغی ټوغی جوړه جوړه ناستې وې. چوپه چوپيا وه د پاڼو له شرنګا، او د کوچانو د کډو د ټګ له آوازو څخه پرته نور څه نه اورېدل کېدل. يوې مرغۍ د وزر له ښکو سر راوايست وچغېده. لکه چې ويل يې: ساړه دی. بلې ويل: هو، خزان دی، اوس د کوچ وخت دی. څلورمې ويل: تازګې ولاړه او ګلان مړاوي شول.

دوی يوې بلې ته وکاته او په نرو نرو ښکلو اوازو يې د باغ زېړو ونو او مړاوونو ګلانو ته (د خدای ښه) وويل. او لاړې. دلته دوه مرغۍ پاتې شوې. هغوی وويل: دا زموږ جاله ده. دلته مو کور دی. دوی ويل: مونږ د سړو تودو له کبله خپله مينه او کور نه شو پرېښودای. دوی خپلو بچو ته نصيحت کاوه چې زړونه ټينګ کړئ، په ښه او بده کې خپله ځاله پرېنږدئ. دوی وويل: خزان تېرېدونکی دی او ژمی هم. پسرلی به راشي، ګلان به وغوړېږي. شنيلې به وټوکېږي او بيا به مرغۍ راپيدا شي. دوی وويل: خير دی سپلاني مرغۍ دي په پسرلي زموږ له باغه خوند اخلي، زموږ د باغ مېوې دي خوري خو باغ زموږ ه دی. په مونږ دا باغ او د دې باغوان ګران دی.

هو، دوی ته دا خزاني باغچه جنت وو، ځکه چې د سپلاني مرغۍ نه وې او د ځالي سره يې مينه وه، د سپلاني مرغيو پشان يې د بل د باغ ثنا خواني نه شوه کولای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیالي دنیا

د بېوزلو او یتمیانو غوندې له یخنۍ ربړېدلې خو ځاله یې پرېښوده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بندي توتی

دا نري او خواشيني اوازونه چې اوربېدل کېږي، دا د څه شي دي؟آه، دا آوازونه د هغه توتي دي چې په پنجره کې بندي دی. وای. دا د توتي بچوړي کوم ځيګر ور له خپلې ځالې رابېل کړي دي ؟

آه، دا آوازونه څومره غمجن او دردناک دي ؟ دا وړوکی د توتي بچی د خپل مور و پلار او د خپلې ځالې په ياد څومره ژړوونکي غږونه باسي.

آه، ناله کوي او خپلې ځالي پسې ژاړي.

افسوس دی خلک په ټټر کې زړونه نه لري چې د دغسې وړوکي او نازکه زړونه ازاروي ؟ خلک دا ولې کوي ؟ د خپلې خوشحالۍ دپاره ؟ خو د خلکو د غم خوړلو لپاره دي ځان زهيروي او ځان دي پرې خوشحالوي کنه.

تاسف دی د خلکو په بې ذوقۍ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ستورو دنيا

د ستورو په دنيا کې خدايزده چې هغه څه شی دی چې ما خپل ځانته راکاږي.

هغه څه شی دی چې هغه ته ګورم يو مضطرب اطمينان مې په زړه کې ځای نيسي ؟ زه وينم چې دغه ستورو کې څه داسې غلي او چوپ دی لکه د خيال ژوروالی، او څه داسې خړ او لري دی لکه د تېرو ورځو ياد .

څه رانه او ځلېدونکي دي لکه د پاک زړي او صاف باطني محبوبې سترګي. او څه داسې بربېښي لکه د هغې مور د مينې ډکې سترګي چې ورک اولاد پسې چې ناري وهي او د اوښکو ډکې شي. ښه نو په دې آئينو کې د انسان د ژوند عکس ښکاري ؟ يا دا چې دا ډېوې زموږ په غم او ښادی باندې خپله رڼا غورزوي. او هره شپه په اشارتونو او سترګکونو موږ ته څه وايي ؟

که دا نه وای نو بيا د دې ستورو په دنيا کې نور څه دي چې ما خپلې خواته راکاږي.

چې ورته ګورم زما زړه کله غمجن شي او کله خوشحاله. زه پوهېږم چې زه يو مسافر يم، د سمې لارې نه اووښتی او که څه هم خلاص او پرانېتی يم، مګر د خپلو رنګا رنګ خواهشو په رسيو تړلی يم د دنيا په قسما قسم خوندو مين يم، لېکن د خپلو اکثرو قوتو څخه بې خبره، د هر شي طالب (غوښتونکی) يم لېکن د هغه د موندلو سره د خپلې آرزو نه بېزار زما ورځې د هوسايي او سکون نه خالي دي، او زما فضا د تخيل د الوتو لپاره تنګه او ناموزونه ده لېکن زما لپاره د خوشحالۍ يوازې يو سبب موجود دی: څه... ؟ هغه دا چې زما شپې تر اوسه په دې حيرت کې تېرېږي چې ګوندې د حسن په دې لوبوونو کې هغه رڼا چېرې پټه يا ښکاره موجوده وي چې زما ړوند او سوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیالي دنیا

(قسمت) برخه یې لټوي ؟ او هغه عصمت به پکې چېرې مونده شي چې زما په ګناه ککړ زړه یې پلټي ؟ او هغه راز به پکې ظاهر یا مستور ا ښنی وي چې د هغه پسې زما زړه په تلوسه کې دی او ټوپونه وهي. ښه نو د ناکرارئ څخه ګوندې چېرته د پټېدو ځای نشته ؟ او که رښتیا دا نه وي نو،

د ستورو په دې دنیا کې نور څه دي چې ما خپل ځانته راکاږي ؟

زه په دې پوهېږم چې زما په ژوند کې تر ټولو ثابته جذبه د عشق جذبه ده او په مخلوق کې ریښتیني جلوه، د حسن جلوه ده او زه د دې هم احساس کوم چې هر کله زه په دې لېرې لېرې رڼا ګانو نظر اچوم نو زما په جذباتو کې تلاطم پیدا کېږي ، او زما ژوندون وران ویجاړ ښکاري، په هغه وخت کې زما زړه پوهېږي چې ده د خپلو آرزو ګانو پسې خپل قیمتي وخت بایلودلی دی، او خپل بې بها فطرت یې د عبث شیانو په عوض کې خرڅ کړی دی، یوه زمانه داسې تېره شوه چې ما مینه د غرض سره ملګري ومېنده. وفا مې د بې وفایي سره یو ځای ولېده، ضمیر مې د خپل نفس سره لاس و ګرېوان ولید ، زما د عمر خوږې ورځې داسې تېرې شوې، افسوس ! لېکن ډېر شکرونه دي چې یو مسرت تر اوسه ما دپاره باقي دی ، چې زما شپې اوس هم په هغو ښکلو قندیلو رڼا دي چې د هغو شغلو زما په غمجن زړه کې لویه آرزو بیدا کړیده، زه وپوهېدم چې د انسان د ژوندانه صحیح سکون د اضطراب سکون دی، زه پوه شوم چې آرزو د څه آسان شاني حصول لپاره نه ده، عشق د یو ارزان وصل لپاره نه دی، او زه ورسېدم چې رښتینی کشش هغه دی چې تل زړه خپلې خواته کاږي، رښتیني آرزو هغه ده چې تل د تکمیل په تلاش کې وي، او ریښتینی محبت هم هغه دی چې د محبت د مدعا لپاره پرله پسې جدوجهد وکړي. او دغه جدو جهد د ژوندانه مال وګڼي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیلاب

اوه، دا څومره تياره ده، څومره توره وربخ ده، په دې تکنده غرمه کې دومره تياره، ته به وايي چې د ترورمۍ ماښام دی ! !

دا لمر خاته او لمر پرېواته له خواتورې تورې غونډۍ غونډۍ وربځې ، اوه، څومره په سرعت حرکت کوي. رڼا هيڅ نشته. ! !

اوهو ، غرهار ، ډزهار، سرې به وايي چې ګوندي کوم لوی ښار بمبارد کېږي. اوه، برېښناګانې داسې ښکاري لکه د اور متروکې. يا لکه آتشي ښېښې چې په کوم ځای ورول کېږي.

سخت حال دی، بده ورځ ده اوضاع ډېره خرابه ده، د دې وربځې د شان سره باران، ږلۍ، تندر او سيلاب لازم برېښي.

آه، د سيلاب مخه، او دغه کلی، دا څوک دي. دا ولې داسې بېخبره دي. دلته هيڅوک خوزېدونکی نه ښکاري. آوازونه نه اورېدل کېږي. دا ولې ؟ د خدای لپاره دوی ويده دي او که مړه ! !

دغه سيلاب راځي، دغه يې مخه ده، ټول به يوسي، آه په دوی کې به ماشومان وي، ښځې به وي، ښکلي ښکلي نازنينان به وي، د ارماندونو او آرزو ګانو ډک زړونه به وي، ټول به يوسي، آه برباد به شي.

هلئ، وېښ يې کړئ، ورغږ کړئ چې څه چاره وکړي، دومره غلفت. دا غرمه او دا درونږ خوب. !آه، دا ټول ويده دي. ټول ويده دي ؟ !

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

فرض کړو چې څومره غريږي، هغومره نه وريږي، توره وېرول کوي او سپينه ورول کوي، څومره چې وايي هغومره نه کيږي، مګر بيا هم په لوړو غرونو خو باران کيږي، واورې وريږي. او د دې نتيجه سېلاب وي، هر کله چې وي دا سېلاب به راشي او ټول به يوسي ! !

دا چې د سېلاب مخه چانېولي ده، سيندونه چا بند کړي، بل ځای هم نشته او نه د تېښتي لار چې څه وي هغه به وي. بې همتي ده.

سېلاب خو د کلکو ګټانو او تړو سره لګيږي مګر ډډه ترې کوي. د انسان عزم، همت او اراده د زمانې د سېلاب مخه لاهم ګرزوي، پاتې لا د باران او اسمان تل د همتناکو د ارادې په موافق حرکت کوي ! !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوندانه طلسم

بس، همدا وو ژوندون ؟ زوړ سړی د ژوندانه په غاړه ناست. خپلو آرزوګانو ببرۍ یې تلونکې لېده، سوړ او سېلي یې وایست، او دا خبره د ده زړه د عمق نه داسې راووته لکه په اوبه کې چې یو شی ډوب شي او د اوبو په سر یې ځو بربرې څرګندې شي. د ماښام وخت دی او دلته د ژوندانه ماښام دی.

په اسامان باندې د لړو ورځو سپوږمۍ خپله ښایستوکې رڼا خپره کړیده، مرغۍ په هله هله خپلو ځالو او د شپې ځایو ته ځان رسوي؛ لمر لوېدلی دی. دغه دی دا تنکۍ سپوږمۍ چې د تېرو لومړنیو غوړسکو باندې لړه شاني پازه غورځولو لپاره دنیا ته راغلې ده. پرې به ووځي او په هر شي به تور تم شي.

د زاړه په زړه کې هم د يو لطيف احساس خلک تر څه وخته وځلېد، د ده د ښکلي ځمليتوب ورځې تېرې دي، اوس به دا زوړ والی او د هغه احساس هم تېر شي، او د ده روح به د خپلې وروستۍ استوګنې د ځای خواته وزرونه خپاره کړي وا به لوزي. د ځانه سره یې وویې: اې ژوندونه. ته همدا وې ؟ ده بیا سر وخوزاوه، ویې ته ټوکه یې او که نه .لېکن ځوانۍ خو اورمرو ټوکه ده.

دا یې وویل زوړ غلی شو، نور څه یې د خولې نه وانورېدل شول هغه اوبو ته په ځېر شو چې د ببرۍ په ډډو لګېدې؛ د ده رباب، د ده هغه د خوشحالۍ ملګری چې درست عمر هر سبا ماښام په ده د ارمانونو سره په یو غړ غړېدو د ده له لاسه ولوېد .

ببرۍ په تلو کې ده، زوړ خوار خفه او غمجن دی، لېکن ببرۍ والا خوشحال او په خندا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیالي دنیا

دا صورتونه څوک دي ؟ زړه ولې خفه دی؟ ښه نو ، دی د دوی د جلا کېدو په خیال غړند دی ؟ دی غواړي چې که خدای وکړي زر تر زره د ده د سترګونه پټ شي او د دوی یاد هم د ده د پاتې ژوندانه څخه د غلط توري غوندې لېري شي. ځکه چې دا هغه زړه غاوونکي شیان دي چې د ځلمېتوب د نشې په ورځو کې هر وخت د ده د زړه نه چاپېره وو ؛ د ده په زړه یې پرده غوړولې وه، ده دا ګمان کاوه چې زما سترګې د حقیقت تصویر وینې ، څه چې وینم هغه هماغسې دی هم. ده د دنیا په رنګونو کې خپل زړه رنګ کړو. او د دغه رنګ ور کولو څخه یې د ژوند په ښایست سره تعبیر وکاوه؛ دنیا د خوشحالیو یوه سلسله جوړه کړه، لومړی د ښایست سبا خپل جعلي نور خپور کړ، بیا رڼا شوه نو د عشرت وربځ په فضا کې خپله چتری وغوړوله، وربځ ورکه شوه، بیا نو د مستۍ رنګ د سرې زرغونې په شان په اسمان خپل تال واچوه؛ د ژوند ورځ په دغه ډول تېره شوه؛ اسمان شین شو چې وی لېده ماښام نېږدې دی، نو ورځرګنده شوه چې دغه زړه غلوونکي شیونه په اصل کې د ځوانۍ تېرا بستني وې، چې وو یو څه او ښکارېدل بل څه. کله د زړه د مجلس رنګ و رونق په دوی سره وو ، اوس د دوی قلعي لېرې شول نو دوی خپل د دې مجلس نه مخ واړاوه طاقت، قوت، قدایي، عشرت خودي، آزادي، ترقي، ښایست، مینه، عدل، علم، باور د دې ټولو پټ ښکاره شول.

حیات زړه څه فرض کړی و ، او څه یې ومېند . لیکن د یو قوي روح ته د حقیقت په لېدو کله ضعف پیدا کېږي ؟ ژوندون بېشکه یو طلسم دی چې ماتېږي، خو د یو زړور انسان لپاره ښکلی دی دا طلسم،او څنګه خوندور دی دا ماتېده.

خبرېده د هوښیار زړه لپاره لوی تسل دی او دحقیقي ژوند لپاره مرګ هډو څه مرګ نه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوندور خوب

مازدیګر لمر په غړه غړه دی، د انګړ په منځ کې، د ګلانو د کیاریو په غاړه وړوکی ماشوم په لوبو بوخت دی، په لمن کې خاوري اخلي له یوه ځایه یې بل ته وړي، او هلته یې غونډوي. مور د کاله په کار اخته ده، په ډېره بېړه لګیا ده، کالي کونډي سنبالوي؛ ځکه چې ماښام دی. او وخت ناوخته دی. د کار په منځ کې یې چې پام شي نو غږ کړي چې زړګیه څه کوې راځه ناوخته دی. هله ځار دي شم. ماشوم په خپله نیمګې او خوږه ژبه وو ایي: ډوډو پکه کم. مور: څه کوې ؟

ماشوم: ډوډو پکه کم؟ (یعني ډوډۍ پخوم) مور د کاله به کارو بوخته او ماشوم په خپلو لوبو. وړې وړې مرغۍ چې په کیاریو کې یې ټوپونه وهل ، خوشحاله خوشحاله او جلتي جلتي ګرځېدې، یوه یوه والوته، او ټولې خپلو بچیو او ځالیو ته لاړې.

وخت تېرتېږي، لمر ولوېد له، له ښکې تیاره راپورته او د ځمکې په مخ راخوره شوه، د آسمان په شنه او نامحدوده فضا کې ځای په ځای ستوري راښکاره شول.

مور چې د کار د بېړي نه خلاصه شوه ،له ځانه سره یې وویل: آه، ماښام دی، تېرغونې شوه، بچی مې هلته لوبې کوي. آه، زما هېر شویدی، ورغله څه ګوري. ماشوم د خاورو نه وړې وړې او پلنې پلنې ډوپکنې جوړې کړیدي. خړ پړ پروت دی، چې ستړی شویدی. به خاورو کې یې سر ایښی دی او د خوب د قاصدانو لاس ته یې ځان سپارلی دی.

د ماښام خړه تیاره کې مور د خپل ماشوم سرته ولاړه ده، زړه یې د یو عالم ترحم او رقت نه ډک دی، او چرت وړي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

هو ، د ژوندانه مثال همدا دی.

مونږ په خپل ژوند کې همدغسې په خاورو لوبې کووو په دغه لوبو اخته او سوچه د مرګ درونډ خوب په مونږ خپل چپاو راوړي، او بل عالم ته مو بوزي. مګر آه څومره خوږې دي دا لوبې او څومره خوندور دی دا خوب چې په خپله خوښه او آزادي سره وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خلکو مين

زه دا نه وايم چې ماته روپۍ، ښکلي او غټې چوکۍ راکړئ. دا شيونه د هر چا نه وي په کار، او زما هم ورسره شوق نشته، زه وايم: راځئ چې دا فکر وکړو چې موږ ولې خفه يو ؟ خلک ولې يو له بله ژاړي ؟ او آيا موږ دا نه شو کولی چې ژړېدونکي سترګې د رحم او عاطفې په دسمال پاکې کړو ؟ آيا دا نشو کولی چې خفه خلک وخندوو ؟

که دا ټول ممکن وي، نو موږ د مال، دولت، چوکۍ او دبدبې د زياتې اندازې لپاره هغه کوشش ولې وکړو چې عمومي خپګان يو تر بل زړه بداوی پيدا او زموږ د ضمير آزادي سلب کاندي.

ما سره دغسې ارزوګاني دي.

زه غواړم چې په دغسې شان تاسو سره وغږېږم. زه له تاسو نور څه نه غواړم، تاسو فقط زما خبرې واورئ. زه غواړم چې ستاسو په جرګو کې تاسو سره کېنم پاڅم، ځکه زما تا سره کاره دی. هماغه څه چې په يوازې توب ماته راښکاره شوي دي، هغه ستاسو په مخکې کېږدم.

زما دا يقين دی چې ماته دا يقين بېځايه نه دی بيدا شوی.

راځئ، زما خبرې واورئ، که ستاسو پکې فايده وي ويې منئ، که نه نو، په عقل او منطق يې رد کړئ.

دا دنيا له عشقه ده، او په عشق ودانه. هر څوک يو عشق لري. زما عشق له تاسو سره دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

دا خبره نا اشنا مه ګڼئ.

باور وکړئ چې زه د ژړېدونکو سترګو سره ژاړم. کوم وخت چې زه د خوشالۍ منظر ووینم خوشالېږم، او چې د عظمت مظاهر ګورم کله را باندې رقت او کله ترهه غلبه کوي. زه پوهېږم چې په دې شين اسمان، هواره ځمکه، ګڼو ستورو، لويو غرونو، روانو سيندونو، حيرانو ډاګونو، شنو فصلونو، حيواناتو او نباتاتو کې څومره د عبرت جلال او جمال منظر موجود دی.

دا موجودات ټول ګويا دي، ټول خبري کوي، تاسو وربانديې پوهېږئ، که نه؟ راځئ چې زه تاسو ته د ژوندانه او زندګۍ له اسرارو څخه بحث وکړم، د عشق او ميني لوبه دروښيم.

وګورئ پورته فضا څومره رنګينه، وسيعه او حيرانوونکې ده، راځئ، چې هلته ولاړ شو. راځئ چې د غره په سر وخېژو او لاندېني ښارونه وګورو. دا چې موږ پکې اخته يو، څومره وړې وړې او ناڅېزه خبري دي. د پنځلسمي سپوږمۍ نوی سر وهلی دی، هر څه د نسترن په ګلابو کې پټ دي، فضا خاموشه ده. راځئ چې ستورو ته وګورو، او خبرې ورسره وکړو، وګورئ دا دنيا څومره ښکلې او ښايسته ده، د دې دنيا نه مخکې او وروسته به لا څه وو، او وي به؟

ګورئ لږ ځان وزګار کړئ او زما خبري واورئ.

تاسو ولې د ژوند حقيقت هېر کړی دی؟ ما در پرېږدئ چې درسره وغږېږم. که تاسو نشئ راتلی، زه به درشم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

هو ، زما خبرې واورئ، او فکر ورباندې وکړئ، زما د ټولو فکرونو حاصل تاسې یاست.

زه تاسو غواړم، ځکه چې تاسو زما قوم یاست. او زه په تاسو مین یم. کټ مټ هماغسې لکه مور چې په اولاد مینه وي. مهرباني وکړئ، تاسو زما خبرې واورئ. او له ما هغه څه مه غواړئ چې زه له تاسو نه غواړم.

په یو لوی محفل کې یو نری سړی پاڅېدو او دا تقریر یې په نرمه او رقت انګېزه لهجه واوراوه، حاضرینو ځېنو ژړل او ځېنو خندل، مګر ځېنو یو تر بله وکاته او ویې ویل: دروغ نه وایي په انسانانو کې دغه مقام شته او دا سړی شاعر دی.

کابل – جوزا ۱۳۳۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کوترې صوفيانه ژوند

کوتره خپلو بچو ته نقل کوي: کوم وخت چې زه د جهان له هر ښه بده بېخبره، د ورکوټوالي او صباوت په غفلت کې له دنيا او مافيها نه آزاده او د مورو پلار د سيوري لاندې د بېغمۍ په تخت ناسته وم، نو هغه وخت ما دا خبره اورېدلې وه په دنيا کې بايد د عمر تېرولو لپاره داسې لار وکتل شي چې بېخې بې خطره او هېچا ته پکې آزار نه وي او په کار دی چې سړی د محبت، لطف، مهربانۍ، همدردۍ او نرمۍ مجسمه وي ځکه چې په دنيا کې که خوږ شی دی خو مينه ده. جنګ جګړې عمر بې مزې او پيکه کوي، بد نيتي او فساد په طبيعت غالب کوي، نو د ژوند دا پر امنه فلسفه مې خوښه شوه، د ځان لپاره مې خړ کالي او د ياهو د ويلو لپاره مې د لوړو ونو څوکې خوښې کړې، نه مې په چا کار لرلی دی نه غرض، نه مې چاته ضرر رسولی نه تکليف، نه مې د چرچڼو په شان د چا شولې خوړلې، او نه د ميناګانو په دود پردې انګور او انځر، زه و مه خپله ځاله بچې او د خدای ياد.

اکثره وختونه مې چې نور څه نه دې مېندلې نو د خاورو په شمکو مې قناعت کړېدی، يا مې په تشو تلو کې کرواړې کړې، او د بلبلو په څېر مې د ګنګوټو؛ او د مرغيو په څېل مې د ملخانو ازار نه دی اخېستی.

نو په دې کې زما د مقابلې او مدافعې اسباب د نه استعمال په سبب بدلېده بدلېده اوس وګورئ، زما پخه مښوکه، سرې پښې لکه د خيالوټکو پېغلو، زما حالت بالکل اوښتی دی.

حوصله مې پسته شوې، او جرأت مې کم شوی دی، يوازې زه نه داسې حالت او د ټول قام دی نو ځکه پښنه دا ده چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

دښمنان مو په خپل کور، مېنه او وطن کې نه پرېږدي، هېڅ په هېڅ راباندې تعدی او ناروا کېږي. او داسې ناروا چې زه يې هېڅ نه شم زغملی. دښمنانو ړومبی زموږ مېنې او وطن ته ځان رانږدې کولو آخر يې زموږ په وطن د غاصبانه تصرف عزم وکړو، داڅوک دی ؟ دا شوده پېښتي، چالاکي وړي سترګي میناګاني دي. د ډېرو کلو او مودو څخه چې هېڅ چا ته د هغې وخت او نېټه نده معلومه، چې زموږ ړومبني پلرونه پدې ښونو اېسارونو او تړو کې اوسېدل، د څه مودې څخه میناګانو دغې پلو ته پښه را اوړده کړیده، زموږ په مېنه او قام چور او چپا وکوي، شرم، حیا، له خدایه وېره نشته.

نو زما اوس دا پوخ یقین راغلی دی چې په دنیا کې څوک په داسې صلح پسندي او داسې متصوفانه ژوند د اشرارو له لاسه نه شي اوسېدی، نو علاج دا دی چې که غواړئ په دنیا کې د خپل قام سره په خپله مېنه کې آزاد اوسئ نو مښوکو او نوکانو ته د فولاد پوښونه ورکئ، او دا د کوترو جامه د باز په جامه بدله کئ، زما تاسو ته وصیت دی او تاسو يې خپلو اولادونو او خپل قام ته ورسوئ.

کابل ۱۳۱۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګلاب ګل

په دنيا کې د نزاکت، خوشبويي او ښايست د پاره د ګلاب ګل د هر څه نه زيات مشهور دی ګلونه نور هم بې شماره دي، ولې کوم صفتونه چې په ګلاب کې دي هغه د بل يو ګل هم نه دي په نصيب شوي، لکه چې په هم دې وجه ګلاب د تمامو ګلونو (بادشاه) ګڼلې شي. د مشرق په شاعرانو او اديبانو کې خو به ډېر کم داسې وي چې هغه په خپلو شعرونو يا په تحريرونو کې د ګلاب ګل په هر لحاظ بهترين شی ګڼلی نه وي. يوازې په مشرق کې څه چې په مغربي ملکونو کې هم د ګلاب ګل ته امتيازي درجه حاصله ده او د شاعرۍ او د ادب دايرې نه بهر د يورپ يو عظيم الشان تاريخي جنګ هم د ګلاب د ګل سره وابسته دی. دا جنګ د ګلاب د ګل په جنګ مشهور دی. ځکه په دې جنګ کې به يوې ډلې د سپين ګلاب ګل او بلې ډلې به د سور ګلاب ګل د ډلې د نشان په طور استعمالوو.

ګلاب تقريباً د دنيا په اکثرو ملکونو کې پيدا کېږي ولې زيات په هندوستان، ايران، افغانستان منځني مشرق او د يورپه اکثرو ملکونو او يخو علاقو کې پيدا کېږي. په دنيا کې د ګلابو د ټولو نه لوی باغونه په بلغاريه کې دي وايي چې د بلغاريې ګلاب په دنيا کې خپل ثاني نه لري. د لېرې لېرې ملکونو خلک د بلغاريې د ګلابو د باغونو د لېدو لپاره بلغاريې ته ځي. او د ټولو دا خيال دی چې دومره اعلی ګلاب بل هېچېرته نشته.

نن ورځ د ګلابو بې شماره قسمونه راوتي دي. او په باغونو کې رنګارنګ ګلاب لېدل کېږي. ولې عام خيال دا دی چې په دنيا کې د ټولو نه اول، خدای پاک سپين ګلاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

پيدا کړی و چې تر لېږي لېږي پوري به ترې نه خوشبويي تله. ورو ورو چې زمانه تېرېده نو په خوشبويي کې يې کمی راتلو او مختلف رنګونو هم پکې پيدا شول.

نن ورځ سور ګلاب ډېر عام دی او د دې سور ګلاب په نسبت ډېر دلچسب روايت مشهور دي.

وايي چې څه وخت بي بي حوا يو سپين ګلاب ښکل کړو نو د ډېر شرم او حيا نه د ګلاب په هر يو رګ کې سرخي راغله او د هغې ورځې نه د ګلاب رنګ سور شو، او سره ګلاب پيدا کېدل شروع شول.

دغه شان يو يوناني روايت دی چې يوه ورځ زهرې (وينس) په ايډ وينس پسې منډه وهله چې په پښه کې يې د سپين ګلاب اغزی مات شو، ګلاب د ډېر شرم او خجالت نه تک سور شو.

پارسي حکايت دا د ی چې يوه ورځ بلبله د ګلاب په ښايست او خوشبويي دومره مسته او بې خوده شوه چې به سينه کې يې د ګلاب اغزی ننوتل او وېني پرې راماتې شوې، دا د وينو څاڅکي چې په سپين ګلاب پرېوتل نو هغه سور شو او د دې بس سور ګلاب پيدا کېدل شروع شول. خير حقيقت هر څه چې وي خو نن ورځ سور ګلاب د سپين ګلاب نه ډېر عام دی او خلک يې زيات خوښوي.

د رنګ نه علاوه د خوشبويي په لحاظ د ګلابو دوه قسمونه دي:

يو سوچه او بل جوته. په خوشبويي کې د اصلي سوچه ګلاب برابر بل يو ګل هم نشي کولی. د دې ګلاب نه د دنيا بهترين عطريات، او عرق جوړېږي. د دې پاڼو او اوبه په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېرو رنځونو کې د دوا په طور استعمالېږي او ډېر فايده مند ګڼلی کېږي. جوته ګلاب ښايسته او رنګيز خو ډېر دي ولې خوشبويي يې ډېره معمولي وي.

د ګلاب ګل د ښايست معيار ګڼلی کېږي او د عيش او عشرت په سامان کې ورله امتيازي درجه ورکړی شوي ده، د هندوستان د مشهوري ملکې نور جهان خو ګلاب دومره خوښ وو چې يوه لحظه يې له ځانه نه جدا کولو د حمام په اوبو او د لمبلو په تالاوونو کې به د ګلاب ګلونه هر وخت پراته وو. او په هندوستان کې خو دا خبره ډېره عامه ده چې د ګلابو عطر د نورجهان ملکې ايجاد دی.

د يورپ لوی لوی بادشاهان هم د ګلاب د ګل ډېر شوقيان وو لکه چې يو رومي شهنشاه ګيلي نوس دا حکم کړی وو چې زما په بستره کې هره شپه دګلابو ګلونو غوړوئ، د ده په نسبت مشهوره ده چې يوه شپه دی د ګلابو د ګلونو په بستره څملاستو او سحر راپاڅېدو نو په ملا کې يې درد وو، نوکرانو ترې تپوس وکړو چې صاحب څه وجه ده؟ شهنشاه ورته وويل چې بېګا زما په بستره کې څه سخت غوندې څېز پروت وو. بستره راټوله شوه او معلومه شوه چې د ګلاب يوه غوټۍ په غلطۍ سره په بستره کې اچولی شوي وه. دا د پخوانو بادشاهانو د نزاکت حال وو.

په يونان کې به پخوا د هايمن نوي جشن په موقعه د هلکانو جنکو په سر د ګلاب د ګلونو تاج پسرول کېدل او شاعرانو، اديبانو او د قوم بهادرانو خلکو له به د ګلاب د ګلونو تاج په انعام کې ورکول کېدو. د دې نه زياته د قدر او عزت بله نښه نه وه.

دغه شان د يورپ عيسايي بادشاهانو کې چې به چا د عيسائيت اعلی ترين خدمات وکړل نو د ورم ستر پاپ به هغه ته د روم دلويي ګرجې د ګلابو يو مقدس بوټی لېږلو او دا به په مذهبي طور سره انتهايي اعزاز ګڼل کېدو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیالي دنیا

ډک دي باغ د ګلونو، یوتر بله ښه ښکاري
زه بلبل ګلاب ته ځم، ماته نور څه نه ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای باغوانه

دا څنګه پراخ ښکلی او تازه باغ دی ؟

جګ فولادي غرونه، په لمنو کې یې د شودو په شان د سپینو صافو، رڼو او خوږو اوبو ویالې لکه پېغلې چې د صحرا په سېل وتلې وي، د لوړو لوړو پولو څخه رادانګي. کږې وږې په مستۍ مستۍ درومي. او د ریدیو، غاټولو او ارغوانو په سرو او شنو چمنو کې ننوزي.

واه، څنګه ښه هوا لري.

په دې هوا کې زړه خوشحالېږي، طبیعت غوړېږي، او روح تازه کېږي. د جنت هوا او د جنت مېوې دلته دي. د پسرلي او تازګي کور دلې دی. له دې ځایه، نه ووځې، خو په نوره دنیا کې دوره کوي.

وګورئ، د دې باغ مرغان څنګه بې پروا، څومره شوخ او آزاد دي.

رنګارنګ پیمخي مرغان په خپله خوښه، په شنو چمنو لوړو ونو او اوچتو غرونو کې بې قیده ګرزي، سیل کوي، تفریح کوي او سېلونه او سېلونه الوزي.

د دوی په منځ کې د همدردۍ، خواخوږۍ، آزادۍ او مېنې محبت ټول مظاهر په اصلي صورت سره موجود دي. د ظاهر داري، دوه رنګي، غولوني او سترګو ته د خاورو شیندلو اصول دلته نشته.

دا ځای د وحشي او مهذبي دنیا دواړه رقمه غلامي د داغ نه پاک او داسې سپین سپېځلی دی لکه د پښتنولۍ دنیا.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیالي دنیا

راځئ وګورئ ، دا بڼ، هغه بڼ ، دا چمن، هغه چمن. دا اوبه، هغه فواره. دا ډنډ ، هغه شرشره ، دا ګلان ، هغه کیاري.

وګورئ: هغه نیالګی څنګه ښایسته نیالګی دی. راځئ چې ورشو ویې ګورو. اوه، دا خو لویه ونه ده. او هو ، دا څومره لوی ډډ لري او ښخونه یې څومره لري لري تللي دي. معلومېږي چې په اصل کې همدغه یوه ونه ده. ښخونه یې تللي، چېرته ورته بڼ او چېرته ورته د ګلانو غوړسکې ټوکېدلي دي.

راځئ چې وګورو چې د دې پاڼې ولې زېړې دي ؟ولې وده نه کوي ؟او ولې دغسې لکه چې ښخونه لري ښاخونه نه لري ؟

ښه، وربانديې د لمر رڼا او حرارت نه لګېږي او که چینجی پر لګېدلی دی.

دغه سړی څوک دی ؟ وینې دغه. دا ګوره چې تسکوره او تبر ورسره دی. دا - دا څه کوي ؟دا دا خو د ونې ښخ راسپړي. اوه، دا خو د تبر ګذارونه وربانديې ګوي !

اې سړیه ، دا څه کوې ؟مه ونه دې وا ښسته.

اوه، ته وایې چې ښخ کې یې چینجی دی دغه ترې وباسم. نه دغسې نده. تا خو ټوله ونه له ښخه وا ښسته. وا ..... د خدای لپاره ونه یې وا ښسته. دا سړی څه مطلب لري ؟مه، مه، وهه. د دې په وهلو ټول باغ زېږېږي. بس کړه، و نه وهې. مه خبردار. دا وبره شته چې دا مرغان دې ټونګه ټونګه کړي.. دا باغ بې خاونده ندی. دا ډېر غیرتي باغوان لري. او هر چاته ظاهر دی.

هلئ، ګوره، ونه یې وا ښسته. په انو بانو . او په خندا خندا .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیالي دنیا

وا ، هغه بل یې په څانګو لګیا دی.

اف یو یې په ډډ لګیا شو .

اه، باغوان یې څه شو ؟

هغه دی له ورایه ګوري، خو پام یې نه دی.

وګورئ ، یو یې په مخه کې ولاړ دی، او په خبرو کړی یې دی. هلئ ورغبرګ کړئ...

اې باغوانه، د خدای لپاره ، ستا د باغ لویه ونه وهي.

هله ! !

کوه هله !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دنیا ویش

د آسمانونو پورته خواته د ځمکې د اوسېدونکو د پاره دا ، ندا ، راغله: اې د ځمکې خلکو ، دنیا زما مال دی خو تاسو ته یې پرېږدم پخپل منځ کې یې په وروری، برابره وویشئ.

زوړ او ځوان، عالم او عامي شهري او دهقان، ټولو رامنډې کړې او پرې را سره شول. دهقان د تخم کرلو د پاره د ځمکې یوه حصه رایله کړه، ښکاري لښنده په اوږه کېښوده د ځنګله لاره یې ونیوه، تاجر چې ثومره د لاسه کېده خپلې کېسې او همیانۍ یې د زرو او جواهرو نه ډکې کړې، پادشاهانو خپل حکم او نفوذ، باج او خراج په خلکو تحمیل کړل دنیا په دغه شان تقسیم شوه او هر چا خپله برخه واخېسته.

یوازې شاعر بېچاره د دې لوټ نه محروم پاتې شو خدا یزده له کومه ځایه په منډه راغی، ګورئ چې هر څه تالا شوي دي هېڅ نه دي پاتې، نو په ژړا فریاد یې وویل.

زه مو هېر شوی یم؟ سره د دې چې زه د هر چا نه زیات ستا د رحم او مهرباني مستحق یم. ندا: د وېش په وخت چېرته وېده وې ؟

شاعر: زه تا سره وم، سترګې مې ستا په لور او غوږونه مې ستا ملکوتې آواز ته متوجه وو ، زما په بایلودي او مفتون زړه رحم وکړئ، زه حیران او مبهوت ستا په حضور ولاړ یم هر څه مې هېر وو .

ندا: چاره څه ؟ دنیا ووېشل شوه نور څه نشته که ما سره اوسې د آسمان دروازې تا ته بېرته دي ستا د ګرزېدو او حرکت د پاره هېڅ حدود سرحدونه منع نه دي په ځمکه کې څه کوې؟ ستا د روح د جولان لپاره د آسمانونه پورته فضا تیاره ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

مېنه نه کوم

نه مینېږم ځکه چې مینتوب پرته له لټې او ناپوهۍ او بدمرغۍ څخه بله نتیجه نلري.

نه په پسرلي کې ځان وژنم او نه په مني کې خپل زړه خپه کوم. که ګلان وغوړېږي او له کنډو نه سر راښکاره کړي او یا که مړاوي شي او په ځمکه ورژېږي، که لمر پورته راوخېژي، او یا په اورو کې پټ شي زما یې پرې څه ؟

مین تل د آسمان ستاینه کوي او د هغه ښکلیتوب په راز راز ژبو ستایي مګر زما زړه غواړي چې پر آسمان بریالی شم او په هغه لویه فضا کې آلوتنه وکړم او بیا له هغه ځایه دغه نړۍ ته وګورم. ولې به د مرغو په شان په یوه ګوښه کې کېنم او د ځان په ویر به بوختېږم ؟

غوره او ښه کار دا دی چې د فدا کاري، جنډه پورته کړم او د شخړي لپاره ځان چمتو کړم. ښایي چې زما د کوښښ په اثر کې د ظلم ونه له بېخه ووځي. ګوندې دغه امید مې تر سره شي او کلکې ګنډي په خپلو ګوتو پرانېزم.

د ژوندون دوره لنډه ده او مرګ مې انتظاري باسي، نو باید داسې یو کار ته ملا وتړم چې زما نوم تر ابده پوري لوړ او ژوند وساتي.

هو – چیه د چین نامتو شاعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماتما ګاندي افکار

د رښتاوو په عمل کې رښتنې تسکین دی. صداقت پخپله د صداقت انعام دی. له قیمتو څخه قیمته څېز خرڅوونکي لپاره لکه څنګه چې د هغې نه بل قیمته څیز لاس ته نه راځي ، دغه شان، رښتیا ویونکی به د رښتیا نه زیات نور څه شی وغواړي ؟ رښتیا چې کوم ځای ته د لمر غوندې ګرمي ورکوي، هلته ژوندون هم ختم کوي. هغه انسان چې خپله ژبه په واک کې نشي ساتلی، هغه د حق مدعي نشي کېدی.

د رښتاوو نه وروسته په اصل کې عدم تشدد په دنیا کې تر ټولو لوی طاقت دی. هغه هېڅکله عبث نه ځي. تشدد تش د پاسه کامیاب ښکاري. په توره او په خدای باندې اعتقاد لرل دوه متضاد شیونه دي.

که چېرې عدم تشدد یا د محبت مذهب زموږ د ژوندانه مذهب نه وای نو په دې فاني دنیا کې زموږ ژوند مشکل کېدو. ژوند خو په مرګ باندې د ظاهري او پخواني فتح علامه ده.

که چېرې د انسان او د حیوان په منځ کې کوم اساسي او لوی فرق شته، نو هغه دا دی چې انسان خپل فرض پېژندلی شي. د تېرې او اوس زماني ښه خلک د خپل توفیق او طاقت په اندازه د ژوند د دغه ډېر ضروري فرض روښانه مثالونه وو. په دې کې شک نشته چې په مونږ کې حیوانیت کله کله ظاهرېږي. مګر د دې نه دا نه ثابتېږي چې دا فریضه (عدم تشدد) غلطه ده. د دېنه تش دا ثابتېږي چې دې باندې عمل مشکل کار دی. د توري په ذریعه چې کوم شی حاصلېږي په توره ببرته هم اخېستل کېږي.

د ټاګور له افکارو څخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما نغمې

ما په ټول ژوند کې ستا د موندلو کوښښ په نغمو سره وکړ.

دغه نغمې وې چې زه یې در په در وګرځولم او دغه نغمې وې چې د دوی په مدد ما د خپلې دنیا په تلاش او احساس کې خپل ځلور واړه خوا وموندلې.

هغه څه چې کله ما زده کړل هغه دغه نغمې وې چې دوی ماته دا راوښودل.

دوی پټې لیارې راته ښېرته کړې. دوی د زړه په افق کې راته ډېر ستورې راوځېژول دوی ټوله ورځ ماته د مسرت او غم د رازونو په طرف لارښودنه کوله او ماښام یې د سفر د ختم په وخت کې زه دا د کوم محل در شایې ته راوستم ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سفر تياری

ماته رخصت راکړی شوی دی. اې ورونو ماته په مخه ښه، ووايئ. زه تاسو ټولو ته سلام کوم او روانېږم.

دغه دی د دروازو ټولي کنجيګاني در کوم او د خپل مکان، د ټولو آينده دعوو نه ابرا کوم اوس زه له تاسې څخه تش د مهربانۍ د وروستنيو الفاظو د اورېدو په اميد يم.

مونږ او تاسې ډېره موده همسايه وو لېکن ماته همېشه د هغې نه زيات عوض راورسېد څومره چې ما ورکړل. اوس ورځ تمامه شوه او هغه ډېوه چې زما تياره ګوټ يې رڼا کاوه مړه شو. د طلب پيغام راغلی دی او اوس زه سفر ته تيار يم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه پوښتنه

د دنيا په دې لوی جشن کې ما ته هم زېری رارسېدلی دی ځکه زه خوشحاله يم. زما سترګو وليدل. زما غوږونو واورېدل. په دې جشن کې ساز غږول ما ته سپارل شوي دي هغه څه چې ما کولی شو ومې کړل.

زه اوس دا پوښتنه کوم چې تر اوسه ګوندې هغه وخت ندی راغلی چې زه دننه درشم، ستا صورت وګورم او خپل غلی سلام ستا په حضور کې تقديم کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروستۍ ورځې

زه پوهېږم هغه ورځ به راشي چې د دې دنيا نظاره ما لپاره تمامه شي، او ژوند به زما په سترګو، وروستنۍ پرده واچوي او غلی به رخصت شي. ليکن ستورى به هماغسي د شپې ځلېږي صبا به هغه شان لمر راخېژي او ساعتونه به د درياب د چپو غوندې د غم او ښادۍ حساب کوي او موجونه به وهي.

زه چې کوم وخت د خپلو لمحو د دغه انجام فکر کوم. نو د دغه لمحو پرده وشلېږي او زه د مرګ په رڼا کې ستا دنيا او د هغسې بې انتها خزانو ته ګورم، د هغې يو ډېر حقير څېز هم بېمثله او د هغې ډېر ذليل ژوند هم بې بها دى.

هغه شيونه چې د هغو بېکاره آرزو ما کوله او هغه شيونه چې ماته ورسېدل هغه ټول پرېږده. ماته يوازې په هغه حقيقي څېزونو قبضه راکړه چې هغه ما تل پرېښې او غورځولي مې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوندون مبارزه

هر کله چې محاربين ړومبی ځل د خپل ښتن له ځايه راغلل نو هغوی خپل قوت چېرته پټ کړی وو ؟ د هغوی زغري چېرته وې ؟ د هغوی وسلې کوم ځای وې ؟

هغوی غريب او بېکسه ښکارېدل. کوم وخت چې د خپل بادار له ځايه راوو واته ، نو د غشو باران پرې وشو .

هر کله چې د خپل بادار کور ته بيا لاړل نو هغوی خپل قوت چېري پټ کړ ؟ هغوی توري وغورځولې، غشي او ليندۍ يې کېښودل ، صلح د هغو په وچولو کې ځلېده، هغوی د خپل ژوندانه مېوې تر شا پرېښودې څه وخت چې د خپل بادار ځای ته بېرته لاړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما دعا

اې زما خاونده ، زه له تا څخه دا غواړم چې زما له زړه څخه د افلاس بنياد وباسه.

ماته دا قوت راکړه چې د ژوند د ترخو او خوږو برداشت آسانې سره وکړی شم.

ماته دا قوت راکړه چې بې وزي (بې وسي) له زړه ونه وباسم او خپل سر د کوم ګستاخ قوت په مخکې ټېټ نه کړم.

ماته دا قوت راکړه چې خپل ځان له روزمره رذايلو څخه پورته وساتم.

او ما ته دا قوت راکړه چې خپل قوت د مينې سره ستا رضا ته وسپارم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه شرمیږم

د ملاقات تاکلې ځای ته د تلو د پاره ما ټوله لیاره یوازې قطع کړه.

لیکن دا څوک دی چې په دې چوپې تیاره کې ما سره روان دی. زه ورنه د بچ کېدو د پاره لاره پرېږدم خو نه یې شم پرېښودای. هغه په خپل متکبرانه رفتار کې خاوري الوزوي، ځي.

هغه خپل جګ آواز زما د هر یو لفظ سره یو ځای کوي.

اې باداره ، دا زما خپل مختصر وجود دی، دی خو نه شرمېږي، لیکن د ده سره ستا دربار ته په رسېدلو زه شرمېږم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه آرزو

هغه سندره چې د هغې د ويلو لپاره زه دلته راغلی وم، بې وينا پاته ده ما خپله ورځ د تارونو په لګولو او جوړولو تېره کړه.

مناسب وخت تر اوسه نه دی راغلی. الفاظ لا ښه موزون شوي نه دي تش د آرزو درد په زړه کې شته.

غوټۍ نه دي غوړېدلي، يوازې هوا ساړه اوسېلی کوي، نه ما د هغه صورت وکوت او نه مې د هغه آواز واورېد. ما تش د هغه د ورو قدمونو آواز د هغه سرک څخه اورېدلی دی چې زما د کاله په مخکې دی.

يوه لويه ورځ د فرش په غوړولو تېره شوه، او ډېوه تر دغه وخته ونه لګېده؛ زه دی کور ته نشم غوښتلی، زه د ده د وصال په آرزو ژوند کوم؛ لېکن دا ساعت تر اوسه نه دی راغلی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بد بخت خوب

هغه راغی او زما په خوا کې کېناست لېکن زه وېښه نشوم. های، دا خوب څومره بد بخت وو. پيښ دې وي په ما.

هغه راغی، هغه وخت چې شپه تياره او کراره وه، په لاس کې يې خپل رباب وو. د هغه په نغمو زما خوبونه معمور وو.

افسوس دی چې ولې زما ټولې شپې داسې خوشې تېرېږي. آه، زه ولې د هغه چا د ديدار په تلوسه يم چې د هغه ساه زما په خوب لګېږي او مس کوي يې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ودې چم

پر زرغوني او پرسيوري پټي ځمکې باندې يوه بنفشه ټوکېدلې وه. د دې نارونه کاږه وو ، او سر يې ځړېده، ما ويل چې ګوندې له کتلو څخه ځان پټوي.

دا يو ډېر ډمينې وړ ګل وو، رنګ يې ځلاند او د خوښي ډک وو. يو د ګل ښکلې چتر يې د پتېدلو لپاره درلود. اوس دا غوړشکې غوړشکې شګوفه ده.

په ډېر ښه رنګ ښکلې شوې وه. او دلته يې ښه ښه بويونه خپرول. تر پټو او ګڼو سيورو لاندې بڼ ته ولاړم.

چې دا ښکلی ګل وګورم. ده ماته د ودې چم راوښود. په خوږې تواضع سره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوشحالي

د خوشحالۍ ځای په جګو او ښکلو قصرونو او په زرو باندې جړا شوو بنګلو کې نه دی
.

خوشحالي په ډېرو شتو او دولتونو چاته په لاس نه ورځي.

خوشحالي د تمول د زرنګار جام نوم نه دی.

خوشحالي د هوسايي د باغ د کوم رنګين ګل نوم دی.

حقيقي خوشحالي د استغنا ، مورې سترګي او د خوشحال زړګي نوم دی او دا شی په دغو شيانو کې پټ او مضمر دی.

خوشحالي د خواهشاتو د محدود کېدلو نوم دی، خوشحالي د قناعت او د خپل زړه څخه د حرص د ايستلو نوم دی. زه په خپل حالت ځکه فخر کوم چې زه د حقيقي مسرت خاوند يم د جوش او هيجان څخه لاس واخله ځکه چې دا شيان اکثر د انسان لپاره مهلک ثابتېږي.

د روغو خلکو سره ناسته ولاړه کوئ، او دا ځکه چې روغتيا هم د رنځورتيا غوندې متعدي شی دی په ټولو جواهرو کې لعل ډېر قيمتي شی دی ليکن معدن چې تر څو پوري صيقل نشي د هغه حقيقي رنګ او جوهر نه معلومېږي بايد مورې خپلې خبري اتري او کارونه هم صيقل کړو او د هغوی حقيقي رنګ او جوهر ښکاره کړو .

لکه څرنګه چې د علم درياب يو ناپاياو او نامحدوده درياب دی، هم دغه شان د علم د طلب لپاره د لايتناهي زيار او نامحدوده کوښښ په کار دی. د هر انسان لپاره دا خبره

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیالي دنیا

لازمه ده چې خپل ځان د روحاني، مذهبي، جسماني او سلطاني قوانینو څخه خبر کړي
.

څه نه څه جسماني او دماغي زیار ایستل او کار کول ډېر ښه عادت دی. زیار او کوښښ د ژوندون معنی او حاصل دی. په دنیا کې لوی واړه ټول ژوي د خپل ژوندون د حفاظت او خپل خوراک د حاصلولو لپاره زیار باسي.

لاس تر زني کېناستلو او په بېکارۍ کې هېڅ ګټه او خیر نشته، ګټه د زیار د باغ مېوه ده او د خپلو متو ګټه ډېره خوږه او ښه ده او هم دا د قدرت حکم او فیصله ده چې څه کار کوې د هغه کار مطابق نتیجه به درکول کېږي او دا پورته مضمون د دې متل توضیح دی چې څه کرې هغه به رېبې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرګ سره محبت

زه د هغه شپې نه خبر نه وم کوم وخت چې اول اول زه د دې زندګۍ د دروازې څخه تېر شوم.

هغه قوت څه شی وو چې زه يې په دې پراخه رازګاه کې داسې وغوړولم لکه په نيمه شپه کې چې په ځنګل کې کومه غوټۍ وغوړېږي.

صبا چې ما رڼا ته وکاته نو دستي مې محسوسه کړه چې زه په دې دنيا کې بېګانه نه يم.

او دا چې يو بې صورته او بې نومه، يو ناقابل الفهم شی زما د مور په جامه کې زه په خپلې غېږ کې واخېستم.

دغه شان د مرګ په حال کې هم، هغه نامعلوم شی هغه شان راڅرګند شي کله څرنګه چې همېشه ما هغه پېژندلی دی. او هر کله چې زه د دې ژوند سره مينه لرم نو له دې څخه پوهېږم چې دغسې به د مرګ سره هم مينه وکړم.

هر کله چې مور د خپل ښي تې نه اولاد جدا کوي نو هغه چېغې وهي، لېکن دستي يې کيڼ تي ته اچوي او غلی کوي يې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل لاس ځولانه

ای بندي ووايه: هغه څوک دی چې ته يې بندي کړی يې ؟

هغه زما بادار دی ، بندی وويل: زما خيال وو چې زه په دولت او قوت له هر چا څخه زياتېدی شم. ما په خزانه کې هغه دولت راجمع کړ چې خپل بادشاه ته مې ورکاوه هر کله چې خوب رابانديې غالب شو ، نو زه د خپل بادار په بستر کې پرېوتم. څه وقت چې وېښ شوم ومې لېدل چې په خپله خزانه کې بندي يم.

ای بندي ماته ووايه: دا څوک وو چې دا نه ماتېدونکی زنځېر يې جوړ کړ.

بندي وويل: هغه زه يم چې دا زنځېر مې په ډېر احتياط تيار کړ ، زما دا فکر وو چې ناپړه قوت به ټوله دنيا مقيده کړي، او يوازې ما به په بې زواله آزادۍ کې پرېږدي نو په دغه لحاظ ما د شپې او ورځې په زيار سخت اور او د ظالمانه پلکونو وهلو په مدد دا زنځير تيار کړ، کوم وخت چې جوړ شو ، او کړۍ يې په ښه شان سره مضبوطې شوې، نو ومې لېدل چې هغه زنځير زه راګېر کړی يم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د آزادۍ جنت

هلته چې زړه نه وېرېږي، او سر نه ټېټوي.

هلته چې علم آزاد دی.

هلته چې دنيا د کورګيو په تنګو دېوالونو نه ده ماته او ټوټې ټوټې نه ده شوي.

هلته چې الفاظ د رېښتينولۍ د عمق څخه راوځي.

هلته چې سعي په استقلال سره خپل وزرونه د تکميل لپاره خپروي.

هلته چې د عقل صافه چينه د بېکاره دودونو په وچ شګلن بيابان کې خپله لاره نه وره کوي.

هلته چې نفس د تل پراخېدونکي تخيل او عمل پسې ځي.

ای ښتنه د آزادۍ په هغه جنت کې زما ملک بيدار کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبادت

دا نغمه او سرود، دا ورد او وظیفه پرېږده دروازه بنده کړه، د خانقاه په یوازي او تیاره ګوټ کې ته د چا پرستش کوې هم سترګې وغړوه، ګوره چې ستا خدای تا ته مخ نه دی؟

دی هلته دی چې دهقان په بنجره ځمکه کې قلبه کوي، هلته چې مزدور لوی پېټی به شاه اخېستی وړي يې، دی په ګرمۍ او یخنۍ کې د هغوی سره دی.

د خپلو تخیلاتو نه راووځه، دغه ګلان او بخورات یو خوا کېږده، څه پروا لري که ستا جامې شلېدلي او خچني وي؟ هغه سره یو ځای شه، او د زیار او د زحمت د وچولي د خولو سره و هغه ته ودرېږه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلي خادم چاپ شوي کتابونه:

1 - د کوچنيانو اخلاقي پالنه
2 - نوی ژوندون
3 - روهي ګلونه
4 - پښتونلي
5 - بايزيد روښان
6 - د شريف سرګذشت
7 - د مرغلرو امېل
8 - مکارالاخلاق (پښتو ترجمه)
9 - خيالي دنيا

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library